

כרשית

פינחס

עם אונקלוס ורש"י

פרשת פינחס

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

יֵא פִינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן

הַכֹּהֵן הַשֵּׁב אֶת חֲמַתִּי מֵעַל

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָו אֶת

קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כִלִּיתִי

אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:

פִּינָחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן כֹּהֵנָא

אֶתִּיב יְת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

בְּדַקְנִי יְת קִנְאָתִי בִּינִיהוֹן וְלֹא שִׁיִּצִּיתִי

יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. לפי

שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן

פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת

אלילים, וזהג נשיא שבט מישראל,

לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן:

בקנאו את קנאתי. בנקמו את נקמתי,

בַּקְצָפוֹ אֶת הַקְצֵף שֶׁהִיָּה לִי לַקְצוֹף, כֹּל
לְשׁוֹן קִנְאָה הוּא הַמִּתְחַרֵּה לְנִקּוּם נִקְמַת
דָּבָר. אֲנִפְרִימֵנִי ט בִּלְעִ"ז:

יב לָכֵן אָמַר הֶנְנִי נֹתֵן לּוֹ אֶת
בְּרִיתִי שְׁלָם:

בְּכֵן אֵימַר הָא אֲנִי גִזַּר לִיהָ יֵת קִימִי
שְׁלָם:

אֶת בְּרִיתִי שְׁלָוִם. שֶׁתֵּהָא לּוֹ לְבִרִית
שְׁלָוִם, כַּאֲדָם הַמִּחְזִיק טוֹבָה וְחֲנוּת, לְמִי
שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ טוֹבָה, אֵף כֵּאֵן פִּירֵשׁ לּוֹ

הקב"ה שלומותיו:

יְהִי וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו

בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר

קָנָא לְאַלְהֵיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל:

וַתְּהִי לֵיהּ וּלְבָנוֹהִי בַתְרוּהִי קִים כְּהֻנָּה

עַלְמַם חֲלָף דִּי קָנִי קָדָם אֱלֹהֵהּ וְכַפֵּר

עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְהִיְתָה לוֹ. בְּרִיתִי זֹאת: בְּרִית כְּהֻנָּה

עולם. שאף על פי שכבר נתנה כהונה
לזרעו של אהרן, לא נתנה אלא לאהרן
ולבניו שנמשחו עמו, ולתולדותיהם
שיולידו אחר המשחתן, אבל פינחס
שנולד קודם לכן ולא נמשה, לא בא לכלל
כהונה עד כאן, וכן שנינו בזבחים, לא
נתכהן פינחס עד שהרגו לזמרי: לאלהיו.
בשביל אלהיו, כמו המקנא אתה לי,
וקנאתי לציון, בשביל ציון:

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ

אֲשֶׁר הִכָּה אֶת הַמְּדִינִית זְמָרִי

בֶּן סָלֹוּא נְשִׂיא בֵּית אָב

לְשִׁמְעוֹנִי:

וְשׁוּם גִּבֹּרָא בַּר יִשְׂרָאֵל קָטִילָא דִּי

אֶתְקַטֵּל עִם מְדִינִיתָא זְמָרִי בַּר סָלֹוּא

רַב בֵּית אָבָא לְבֵית שְׁמַעוֹן:

וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל זְגוּ'. כַּשֵּׁם שִׁיחָם אֶת

הַצַּדִּיק לְשַׁבַּח יִיחָם אֶת הָרָשָׁע לְגַנְאִי:

נְשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעוֹנִי. לְאֶחָד מִחֲמִשָּׁת

בתי אבות שהיו לשבט שמעון. דבר אחר,
להודיע שבחו של פינחס, שאף על פי
שזה היה נשיא, לא מנע את עצמו מלקנא
לחילול השם, לכך הודיעך הכתוב מי הוא
המוכה:

טו וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמִּכָּה הַמְּדִינִית
כְּזָבִי בֵּת צוּר רֹאשׁ אֲמוֹת
בֵּית אָב בְּמִדְיָן הוּא: (פ)

וְשֵׁם אֶתְתָּא דְּאֶתְקִטִּילַת מְדִינִיתָא
כְּזָבִי בֵּת צוּר רִישׁ אֲוִמִי בֵּית אֲבָא

בְּמִדְיָן הוּא:

וּשְׁם הָאִשָּׁה הַמְכָּה וְגו'. לְהוֹדִיעַךְ שֶׁנֶּאֱתַן
שׁ לְמִדְיָנִים, שֶׁהִפְקִירוּ בַּת מֶלֶךְ לְזָנוֹת, כְּדֵי
לְהַחֲטִיֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל: רֹאשׁ אֲמוֹת. אֶחָד
מִחֲמֹשֶׁת מְלָכֵי מִדְיָן, אֶת אֹי וְאֵת רֶקֶם
וְאֵת צוּר וְגו', וְהוּא הִיָּה חָשׁוּב מְכֻלָּם,
שֶׁנֶּאֱמַר רֹאשׁ אֲמוֹת, וְלִפִּי שֶׁנֶּהֱגַ בְּזִיוּן
בְּעֲצָמוֹ לְהִפְקִיר בָּתוֹ, מִנְּאוֹ שְׁלִישִׁי: בֵּית
אֲב. חֲמֹשֶׁת בְּתֵי אֲבוֹת הָיוּ לְמִדְיָן, עֵיפָה
וְעַפְרָה וְחֲנוּךְ וְאַבְיָדָע וְאַלְדָּעָה, וְזֶה הִיָּה
מֶלֶךְ לְאַחַד מֵהֶם:

טז וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה

לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

יִצְרָר אֶת הַמְּדִינִים וְהַכִּיתָם

אוֹתָם:

אֶעֱקֹץ יַת מְדִינָאִי וְתִקְטְלוּן יִתְהוֹן:

צָרֹר. כְּמוֹ זָכוֹר שְׁמוֹר, לְשׁוֹן הוֹזָה.

עֲלִיכֶם לְאִיֵּב אוֹתָם:

יח כִּי צָרָרִים הֵם לָכֶם

בְּנִכְלִיהֶם אֲשֶׁר נָכְלוּ לָכֶם עַל

דְּבַר פְּעֹר וְעַל דְּבַר כְּזָבִי בַת

נְשִׂיא מִדִּין אַחֲתָם הַמֶּנְכָּה

בַּיּוֹם הַמִּנְגַּפָּה עַל דְּבַר פְּעֹר:

אֲרִי מְעִיקִין אֵינֶנּוּ לְכוֹן בְּנִכְלִיהֶוּ דִּי

נְכִילוּ לְכוֹן עַל עֵיסֶק פְּעֹר וְעַל עֵיסֶק

כְּזָבִי בַת רַבָּא דְּמִדִּין אַחֲתֶהוּ

דְּאַתְקֻטִּילַת בְּיוֹמָא דְּמוֹתָנָא עַל עֵיסֶק

פְּעֹר:

כִּי צָרִים הֵם לָכֶם וְגו' עַל דְּבַר פְּעוּר.

שֶׁהִפְקִירוּ בְּנוֹתֵיהֶם לְזָנוֹת כְּדִי לְהַטְעוֹתְכֶם

אַחֵר פְּעוּר, וְאֵת מוֹאָב לֹא צִוָּה לְהַשְׁמִיד,

מִפְּנֵי רוֹת שֶׁהִיְתָה עֲתִידָה לְצֹאת מֵהֶם,

כְּדֹאמְרֵינוּן בַּבָּא קַמָּא:

במדבר פרק-כו

אֲוִיָּהִי אַחֲרֵי הַמִּגֶּפֶה (פ) וַיֹּאמֶר

יְהוָה אֵל מִשָּׁה וְאֵל אֱלֻעָזָר בֶּן

אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר:

וְהוּא בֶּתֶר מוֹתָנָא וַאֲמַר יי לְמִשָּׁה

וְלֹא־לְעֶזֶר בֶּר אֶהְרֹן כֹּהֵנָא לְמִימָר:

ויהי אחרי המגפה וגו'. משל לרועה

שנכנסו זאבים לתוך עדרו והרגו בהן,

והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. דבר

אחר, כשיצאו ממצרים ונמסרו למשה

נמסרו לו במנין, עכשיו שקרב למות

ולזהחזיר צאנו, מחזירם במנין:

ב שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדֶת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה

וּמֵעַלָּה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל יֹצֵא

צבא בִּישְׂרָאֵל:

קבִּילוּ יְת חוֹשֶׁבֶן כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבְנֵי

יִשְׂרָאֵל מִבֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲיֵלָא

לְבֵית אֲבֹתָהוֹן כָּל נַפְיָק חֵילָא

בִּישְׂרָאֵל:

לְבֵית אֲבֹתָם. עַל שֶׁבֶט הָאֵב יִתְיַחֲסוּ, וְלֹא

אַחֵר הָאֵם:

וַיִּדְבֹּר מִנְּשָׂה וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן

אֹתָם בְּעֶרְבֹת מוֹאָב עַל יִרְדֵּן

יִרְחוּ לְאֹמֵר:

וּמִלֵּיל מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר כֹּהֲנָא וְאֹמְרוּ

לְמַמְנֵי יִתְהוֹן בְּמִישְׁרֵיא דְּמוֹאֵב עַל

יֶרְדְּנָא דִּירִיחוֹ לְמִימָר:

וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם. דְּבִרוּ

עִמָּם עַל זֹאת שְׁצוּהָ הַמָּקוֹם לְמִנּוֹתָם:

לְאֹמֵר. אֹמַר לָהֶם, צִרִיכִים אַתֶּם לְהַמְנוּת:

ד מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה

כָּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִיִּצְאִים מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם:

מִבֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלֵעֵילָא כְּמָא דְּפִקִּיד

יִי יִת מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּנִפְקוּ

מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם:

מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה

וְגו'. שִׁיחָא מְנִינָם מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה

וּמַעֲלָה, שְׁנֵאמַר כֹּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים

וְגו':

שני

רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי

רְאוּבֵן חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי

לְפִלֹּא מִשְׁפַּחַת הַפִּלְאִי:

רְאוּבֵן בּוֹכָרָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן

חֲנוּךְ זִרְעִית חֲנוּךְ לְפִלֹּא זִרְעִית

פִּלֹּא:

משפחת החנכי. לפי שהיו האומות

מבזין אותם, ואומרים, מה אלו מתייחסין
על שבטיהם, סבורין הן שלא שלטו
המצריים באמותיהם, אם בגופם היו
מושלים קל וחומר בנשותיהם, לפיכך
הטיל הקב"ה שמו עליהם, ה"א מצד זה
ויו"ד מצד זה, לומר, מעיד אני עליהם
שהם בני אבותיהם, וזה הוא שמפורש על
ידי דוד, שבטי יה עדות לישראל, השם
הזה מעיד עליהם לשבטיהם, לפיכך
בכולם כתב החנכי הפלאי, אבל בימנה לא
הוצרך לומר משפחת הימני, לפי שהשם

קבוע בו, יו"ד בראש זה"א בסוף:

וְלַחֲצֹרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֲצֹרֹנִי

לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי:

לַחֲצֹרֹן זֶרְעִית חֲצֹרֹן לְכַרְמִי זֶרְעִית

כַּרְמִי:

וְאַלְהָה מִשְׁפַּחַת הָרֵאוּבֵנִי וַיְהִי

בְּקִדְיָהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים אָלֶף

וְשִׁבְעַת מֵאוֹת וְשְׁלֹשִׁים:

אֵלֶּיךָ זֶרְעִית רֵאוּבֵן וְהוּא מִבְּנֵי הוֹן

אַרְבַּעִין וּתְלָתָא אֲלֶפֶּיִן וְשֶׁבַע מֵאָה
וּתְלָתִין:

ח וּבְנֵי פִלֹא אֱלִיאָב:

וּבְנֵי פִלֹא אֱלִיאָב:

ט וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן

וְאַבְיָרָם הֵוא דָּתָן וְאַבְיָרָם

(קְרוּאֵי) קְרִיאֵי הָעֵדָה אֲשֶׁר

הָצִו עַל מִשָּׁה וְעַל אַהֲרֹן

בַּעֲדַת קִנְיָה בְּהַצֹּתָם עַל יְהוָה:

וּבְנֵי אֱלִיָּאֵב נְמוּאֵל וְדָתָן וְאַבְיָרָם הוּא

דָּתָן וְאַבְיָרָם מֵעֲרֵעִי כְּנִשְׁתָּא

דְּאַתְּכַנְשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהְרֹן

בְּכִנְשְׁתָּא דְקִנְרַח בְּאַתְּכַנּוּשִׁיהוֹן עַל יִי:

אֲשֶׁר הִצּוּ. אֵת יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה: בַּהֲצַתָּם.

אֵת הָעָם עַל ה': הִצּוּ. הִשִּׂיאוּ אֵת יִשְׂרָאֵל

לָרִיב עַל מֹשֶׁה, לְשׁוֹן הַפְּעִילוֹ:

וְתִפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ

וְתִבְלַע אֹתָם וְאֵת קִנְרַח בְּמוֹת

הַעֲדָה בְּאֹכֶל הָאִישׁ אֶת

חַמְּשֵׁים וּמֵאֲתָיִם אִישׁ וַיְהִיוּ

לָנֶם:

וּפִתַּחְתָּ אֶרְעָא יֵת פּוּמָה וּבִלְעַת יִתְהוֹן

וַיֵּת קִרַּח בְּמוֹתָא דְכִנְשֵׁתָא כִּד אֲכַלַּת

אַשְׁתָּא יֵת מֵאֲתָן וְחַמְּשֵׁין גְּבָרָא וְהוּוּ

לָאֵת:

וַיְהִיו לָנֶם. לָאוֹת וּלְזִכְרוֹן, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא

יִקְרַב אִישׁ זֶה, לְחַלּוֹק עוֹד עַל הַבְּהוֹנָה:

יֹאבֶּנֶי קָרַח לֹא מָתוּ: (ס)

וּבְנֵי קָרַח לֹא מִיתוּ:

ובני קרח לא מתו. הם היו בעצה תחלה.

ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם

לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם

וישבו שם:

יב בְּנֵי שֹׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם

לְנִמְוֹא לְמִשְׁפַּחַת הַנִּמְוֵאִי

לְיִמִּין מִשְׁפַּחַת הַיִּמִּינִי לְיִכִּין

מִשְׁפַּחַת הַיִּכְיָנִי:

בְּנֵי שְׁמֵעוֹן לְזֶרַע־הֹוֶן לְנִמְוֹאֵל זֶרַעִית
נִמְוֹאֵל לְיָמִין זֶרַעִית יָמִין לְיִכִּין זֶרַעִית
יִכִּין:

יג. לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזְּרָחִי לְשֹׁאֵל
מִשְׁפַּחַת הַשֹּׁאֵלִי:

לְזֶרַח זֶרַעִית זֶרַח לְשֹׁאֵל זֶרַעִית
שֹׁאֵל:

לְזֶרַח. הוּא צֹחֵר, לְשׁוֹן צֹחֵר, אֲבֵל

משפחת אחד בטלה, וכן חמש משבט
בנימין, שהרי בעשרה בנים ירד למצרים
וכאן לא מנה אלא חמשה, וכן אצבון לגד
הרי שבע משפחות. ומצאתי בגמרא
ירושלמית, שכשמת אהרן נסתלקו ענני
כבוד, ובאו הכנענים להלחם בישראל,
ונתנו לב לחזור למצרים, וחזרו לאחוריהם
שמונה מסעות מהר ההר למוסרה,
שנאמר ובני ישראל נסעו מבארות בני
יעקן מוסרה שם מת אהרן, והלא בהר
ההר מת, וממוסרה עד הר ההר שמנה

מסעות יש למפרע, אלא שחזרו
לאחוריהם, ורדפו בני לוי אחריהם
להחזירם, והרגו מהם שבע משפחות,
ומבני לוי נכלו ארבע משפחות, משפחת
שמעי ועזיאל, ומבני יצהר לא נמנו כאן
אלא משפחת הקרחי, והרביעית לא
ידעתי מה היא. ורבי תנחומא דרש, שמתו
במגפה בדבר בלעם, אבל לפי החסרון
שחסר משבט שמעון במנין זה ממנין
הראשון שבמדבר סיני, נראה שכל כ"ד
אלף נכלו משבטו של שמעון:

יד אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַשְּׂמֵעָנִי

שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף וּמֵאתַיִם:

(ס)

אֵלֶּין זִרְעִית שְׂמֵעוֹן עֲשָׂרִין וּתְרִין

אֲלֵפִין וּמֵאתָן:

טו בְּנֵי גֹד לְמִשְׁפַּחַתָּם לְצִפּוֹן

מִשְׁפַּחַת הַצִּפּוֹנִי לְחֹגִי

מִשְׁפַּחַת הַחֹגִי לְשׁוֹנִי מִשְׁפַּחַת

הַשׁוֹנִי:

בְּנֵי גֹד לְזֶרַע־הוֹן לְצֶפּוֹן זֶרַע־יִת צֶפּוֹן

לְחֲגֵי זֶרַע־יִת חֲגֵי לְשׁוֹנֵי זֶרַע־יִת שׁוֹנֵי:

טו לְאֶזְנֵי מִשְׁפַּחַת הָאֶזְנֵי לְעָרֵי

מִשְׁפַּחַת הָעָרִי:

לְאֶזְנֵי זֶרַע־יִת אֶזְנֵי לְעָרֵי זֶרַע־יִת עָרִי:

לְאֶזְנֵי. אֹמֵר אֲנִי, שִׁזּוֹ מִשְׁפַּחַת אֶצְבוֹן,

וְאִינִי יוֹדֵעַ לְמָה לֹא נִקְרָאת מִשְׁפַּחַתוֹ עַל

שְׁמוֹ:

יז לְאֶרְוֹד מִשְׁפַּחַת הָאֶרְוֹדִי

לֹא־אֵלֵי מִשְׁפַּחַת הָאֲרָאֵלִי׃

לֹא־רֹד זֶרַעִית אֲרוֹדִי לֹא־אֵלֵי זֶרַעִית

אֲרָאֵלִי׃

יח אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי גֹד

לְפִקְדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֵלֶּה וַחֲמִשָּׁה

מֵאוֹת׃ (ס)

אֵלֶּין זֶרַעִית בְּנֵי גֹד לְמִנְיָהוֹן אַרְבָּעִין

אֲלֶפֶּין וַחֲמִשָּׁה מֵאוֹת׃

יט בְּנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן וַיָּמָת

עַר וְאוֹנָן בְּאַרְץ כְּנָעַן:

בְּנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן וּמִית עַר וְאוֹנָן

בְּאַרְעָא דְכְנָעַן:

כ וַיְהִיו בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפָּחֹתָם

לְשִׁלָּה מִשְׁפַּחַת הַשִּׁלְנִי לְפָרִץ

מִשְׁפַּחַת הַפָּרְצִי לְזָרַח

מִשְׁפַּחַת הַזָּרְחִי:

וְהָיוּ בְנֵי יְהוּדָה לְזִרְעֵיהֶן לְשִׁלָּה

זִרְעִית שִׁלָּה לְפָרִץ זִרְעִית פָּרִץ לְזָרַח

זֶרַעִית זָרָח:

כא וַיִּהְיוּ בְנֵי פָרֶץ לְחֶצְרוֹן

מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחֶמּוּל

מִשְׁפַּחַת הַחֶמּוּלִי:

וְהוּא בְנֵי פָרֶץ לְחֶצְרוֹן זֶרַעִית חֶצְרוֹן

לְחֶמּוּל זֶרַעִית חֶמּוּל:

כב אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת יִהוּדָה

לְבִקְרֵיהֶם שְׁנֵי וְשְׁבַעִים אֵלֶּה

וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת: (ס)

אֵלֶּיךָ זִרְעִית יְהוּדָה לְמִנְיַהוֹן שְׁבַעִין
וְשֵׁתָא אֶלְפִין וַחֲמֵשׁ מֵאָה:

כג בְּנֵי יִשָּׁשְׁכָר לְמִשְׁפַּחֹתָם
תּוֹלָע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפֹה
מִשְׁפַּחַת הַפּוֹנִי:

בְּנֵי יִשָּׁשְׁכָר לְזִרְעִיתָהוֹן תּוֹלָע זִרְעִית
תּוֹלָע לְפֹה זִרְעִית פּוֹנִי:

כד לִישׁוֹב מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁבִּי
לְשִׁמְרוֹן מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמֹרִנִי:

לִישׁוּב זִרְעִית יִשׁוּב לְשִׁמְרוֹן זִרְעִית שִׁמְרוֹן:

לִישׁוּב. הוא יוב האמור ביורדי מצרים, כי
כל המשפחות נקראו על שם יורדי
מצרים, והנולדין משם והלאה לא נקראו
המשפחות על שמם, חוץ ממשפחות
אפרים ומנשה שנולדו כולם במצרים,
וארד ונעמן בני בלע בן בנימין, ומצאתי
ביסודו של רבי משה הדרשן, שירדה אמן
למצרים כשהיתה מעוברת מהם, לכך
נחלקו למשפחות, כחצרון וחמול שהיו

בני בנים ליהודה, וחבר ומלכיאל שהיו בני
בנים של אשר. ואם אגדה היא הרי טוב,
ואם לאו, אומר אני, שהיו לבלע בני בנים
הרבה, ומשנים הלכו ארד ונעמן יצאה
מכל אחד משפחה רבה, ונקראו תולדות
שאר הבנים על שם בלע, ותולדות השנים
הלכו נקראו על שמם. וכן אני אומר בבני
מכיר, שנחלקו לשתי משפחות, אחת
נקראת על שמו, ואחת נקראת על שם
גלעד בנו. חמשה משפחות חסרו מבניו
של בנימין, כאן נתקיימה מקצת נבואת

אִמּוֹ שִׁקְרָאתוֹ בֶּן אֹנִי בֶּן אֲנִינוּתִי, וּבִכְלָשׁ
בִּגְבֻעָה נִתְקַיֵּמָה כּוֹלָהּ. זֶה מִצַּאתִי בִּיסּוּדוֹ
שֶׁל רַבִּי מֹשֶׁה הַדַּרְשָׁן:

כֹּה אָלֶּה מְשַׁפְּחֹת יִשְׁשַׁכָּר
לְפִקְדֵיהֶם אַרְבַּעַּה וְשֵׁשִׁים אָלֶּף
וְשֵׁלֹשׁ מֵאוֹת: (ס)

אֵלֶּיךָ זֶרַעֲיִת יִשְׁשַׁכָּר לְמִנִּינֵיהוֹן שְׁתֵּי
וְאַרְבַּעַּה אֲלֶפֶיךָ וְתֵלֶת מֵאוֹת:

כֹּה בְנֵי זְבוּלֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְסֶרֶד

מִשְׁפַּחַת הַסֹּדֵי לֹא־לֹן

מִשְׁפַּחַת הָאֲלֹנִי לִי־חֶלְאֵל

מִשְׁפַּחַת הַיֶּחֱלָאִי:

בְּנֵי זְבוּלֹן לְזֶרַע־הֹן לְסֹרֵד זֶרַע־יִת

סֹרֵד לֹא־לֹן זֶרַע־יִת אֶל־לֹן לִי־חֶלְאֵל

זֶרַע־יִת יֶחֱלָאִל:

כֹּז אֶלָּה מִשְׁפַּחַת הַזְּבוּלֹנִי

לְבָקָרֵיהֶם שְׁשִׁים אֶלָּף וַחֲמִשָּׁה

מֵאוֹת: (ס)

אֵלֶּיךָ זָרַעְתָּ זִבּוּלוֹן לְמִנְיַהֲוֹן שְׁתֵּי

אֶלְפִין וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת:

כח בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפַּחְתָּם מִנְּשָׂא

וְאַפְרַיִם:

בְּנֵי יוֹסֵף לְזָרַעְתָּהוֹן מִנְּשָׂא וְאַפְרַיִם:

כט בְּנֵי מִנְּשָׂא לְמַכִּיר מִשְׁפַּחַת

הַמַּכִּירִי וּמַכִּיר הוֹלִיד אֶת

גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי:

בְּנֵי מִנְּשָׂא לְמַכִּיר זָרַעְתָּ מַכִּיר וּמַכִּיר

אוֹלִיד יֵת גִּלְעָד לְגִלְעָד זֶרְעִית גִּלְעָד:

ל אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר

מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לְחֶלֶק

מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי:

אֵלִין בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר זֶרְעִית אִיעֶזֶר

לְחֶלֶק זֶרְעִית חֶלֶק:

לא וְאֶשְׂרֵי־אֵל מִשְׁפַּחַת

הָאֶשְׂרֵי־אֵלִי וְשָׁכָם מִשְׁפַּחַת

הַשֹּׁכְמִי:

וְאַשְׁרֵי־אֵל זֹרְעִית אֲשֶׁר־אֵלֵי וְשָׂכֶם

זֹרְעִית שָׂכֶם:

לֵב וְשִׁמְיֹדֶע מְשַׁפַּחַת הַשְּׁמִידֵי

וְחֶפֶר מְשַׁפַּחַת הַחֲפָרִי:

וְשִׁמְיֹדֶע זֹרְעִית שְׁמִידֵע וְחֶפֶר זֹרְעִית

חֶפֶר:

לֹא וְצִלְפַּחַד בֶּן חֶפֶר לֹא הָיוּ לוֹ

בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְשֵׁם בָּנוֹת

צִלְפַּחַד מַחֲלָה וְנָעָה חַגֻּלָּה

מִלְכָּה וְתִרְצָה:

וְצִלְפַּחַד בֶּר חֶפְר לֹא הָיוּ לֵיהָ בָּנִין

אֱלֹהִים בָּנִין וְשׁוּם בִּנְת צִלְפַּחַד מַחְלָה

וְנוֹעָה חֲגִלָּה מִלְכָּה וְתִרְצָה:

לֹד אֵלָה מְשַׁפְּחֹת מִנְּשֵׁה

וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֲלָף

וְשִׁבְעַ מֵאוֹת: (ה)

אֵלִין זִרְעִית מִנְּשֵׁה וּמִנִּינִיהוּן חֲמִשִּׁין

וְתִרְיִן אֲלָפִין וְשִׁבְעַ מֵאָה:

לֹא־אֵלֶּה בְּנֵי אֲפֹרִים לְמִשְׁפַּחֹתָם

לְשׁוֹת־לֶח מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁת־לְחִי

לְבָכָר מִשְׁפַּחַת הַבְּכָרִי לְתַחַן

מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי:

אֵלֶּין בְּנֵי אֲפֹרִים לְזֶרַע־תַּחֲוֹן לְשׁוֹת־לֶח

זֶרַע־יִת שׁוֹת־לֶח לְבָכָר זֶרַע־יִת בָּכָר לְתַחַן

זֶרַע־יִת תַּחַן:

לוֹ וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוֹת־לֶח לְעֶרְוָה

מִשְׁפַּחַת הָעֶרְוָה:

וְאֵלֵין בְּנֵי שׁוֹתְלָח לְעֶרְן זִרְעִית עֶרְן:

ואלה בני שותלח וגו'. שאר בני שותלח,

נקראו תולדותיהם על שם שותלח ומערן

יצאה משפחה רבה ונקראת על שמו,

ונחשבו בני שותלח לשתי משפחות, צא

וחשוב ותמצא בפרשה זו חמשים ושבע

משפחות, ומבני לוי שמונה, הרי ששים

וחמש, וזהו שנאמר כי אתם המעט וגו',

ה"א מעט, חמשה אתם חסרים

ממשפחות כל העמים שהן שבעים, אף

זה הבנתי מיסודו של רבי משה הדרשן,

אך הוצרכתי לפחות ולהוסיף בדבריו:

לו אלה משפחות בני אפרים

לפקדיהם שנים ושלשים אלה

וחמש מאות אלה בני יוסף

למשפחתם: (ה)

אלין זרעית בני אפרים למנינהו

תלתין ותריין אלפין וחמש מאה אלין

בני יוסף לזרעיתהו:

לח בני בנימן למשפחתם

לְבַלֵּעַ מִשְׁפַּחַת הַבְּלָעִי לֹא־שָׁבַל

מִשְׁפַּחַת הָאֲשֵׁבֶלִי לֹא־חִירָם

מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי:

בְּנֵי בְנֵימִין לְזִרְעֵיהֶן לְבַלֵּעַ זִרְעִית

בָּלַע לֹא־שָׁבַל זִרְעִית אֲשֵׁבֶל לֹא־חִירָם

זִרְעִית אֲחִירָם:

לֹא־חִירָם. הוּא אַחִי שִׁירָד לְמַצְרִים, וְלָפִי

שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם יוֹסֵף שֶׁהָיָה אַחִיו וְרָם

מִמֶּנּוּ, נִקְרָא אַחִירָם:

לֹט לְשׁוֹפָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוֹפָמִי

לְחֹפָם מִשְׁפַּחַת הַחֹפָמִי:

לְשׁוֹפָם זֶרְעִית שְׁפּוֹפָם לְחֹפָם זֶרְעִית

חֹפָם:

שְׁפּוֹפָם. הוּא מוֹפִים, עַל שֵׁם שְׁהִיָּה יוֹסֵף

שְׁפּוֹף בֵּין הָאוֹמוֹת:

מִיָּהּ בְּנֵי בִלְעַ אֲרִי וְנַעֲמָן

מִשְׁפַּחַת הָאֲרִי לְנַעֲמָן

מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי:

וְהוּא בְּנֵי בִלְע אֶרֶד וְנַעֲמָן זִרְעִית

הָאֶרְדִּי לְנַעֲמָן זִרְעִית נַעֲמִי:

מא אֵלֶּה בְּנֵי בְנֵימָן לְמִשְׁפְּחֹתָם

וּבְקָרֵיהֶם חַמֶּשֶׁה וְאַרְבָּעִים

אֵלֶּה וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: (ס)

אֵלֶּין בְּנֵי בְנֵימָן לְזִרְעֵיתָהוּן וּמִבְּנֵי־הוּן

אַרְבָּעִין וְחֲמִשָּׁה אֲלָפִין וְשִׁית מֵאוֹת:

מב אֵלֶּה בְּנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם

לְשֹׁחָם מִשְׁפַּחַת הַשֹּׁחֲמִי

אֵלֶּה מִשְׁפָּחֹת דָּן לְמִשְׁפָּחֹתָם:

אֵלֶּין בְּנֵי דָן לְזִרְעֵיתָהוֹן לְשֹׁחַם זִרְעִית

שֹׁחַם אֵלֶּין זִרְעִית דָּן לְזִרְעֵיתָהוֹן:

לְשֹׁחַם. הוּא חוֹשִׁים:

מִגְּ כָּל מִשְׁפָּחֹת הַשֹּׁחָמִי

לְפִקְדֵיהֶם אַרְבַּעַּה וְשָׁשִׁים אֵלֶּף

וְאַרְבַּע מֵאוֹת: (ה)

כָּל זִרְעִית שֹׁחַם לְמִנֵּיהוֹן שְׁתֵּין

וְאַרְבַּע אֲלָפִין וְאַרְבַּע מֵאוֹת:

מד בני אשר למשפחותם

לימנה משפחת הימנה לישוי

משפחת הישוי לבריעה

משפחת הבריעי:

בני אשר לזרעיתחון לימנה זרעית

ימנה לישוי זרעית ישוי לבריעה

זרעית בריעה:

מה לבני בריעה לחבר

משפחת החברי למלכיאל

מִשְׁפַּחַת הַמִּלְכִּיָּאֵלִי:

לְבָנֵי בְרִיעָה לְחֶבְר זֹרְעִית חֶבְר

לְמִלְכִּיָּאֵל זֹרְעִית מִלְכִּיָּאֵל:

מִוְשֵׁם בַּת אֲשֶׁר שָׂרָח:

וְשׁוּם בַּת אֲשֶׁר סָרָח:

וְשֵׁם בַּת אֲשֶׁר שָׂרָח. לְפִי שְׁהִיתָה קִיּוּמָה

בַּחַיִּים, מִנָּאָה כֹּאן:

מִזֵּ אֵלָּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי אֲשֶׁר

לְפִקְדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים

אֵלֶּה וְאַרְבַּע מֵאוֹת: (ס)

אֵלֶּיךָ זֶרַע־יִת בְּנֵי אֲשֶׁר לְמִנֵּי־הוֹן

חֲמִשִּׁין וְתִלְתָּא אֶלְפִין וְאַרְבַּע מֵאוֹת:

מִח בְּנֵי נִפְתָּלִי לְמִשְׁפַּחֹתָם

לִי־חֲצֵאֵל מִשְׁפַּחַת הַי־חֲצֵאֵלִי

לְגוֹנֵי מִשְׁפַּחַת הַגּוֹנֵי:

בְּנֵי נִפְתָּלִי לְזֶרַע־יִתְהוֹן לִי־חֲצֵאֵל זֶרַע־יִת

י־חֲצֵאֵל לְגוֹנֵי זֶרַע־יִת גּוֹנֵי:

מִט לִי־צַר מִשְׁפַּחַת הַי־צַרִי לְשָׁלֹם

מִשְׁפַּחַת הַשְּׁלֵמִי:

לִיצֹר זֶרַעִית יִצָּר לְשֵׁלָם זֶרַעִית שְׁלָם:

נ אֱלֹה מִשְׁפַּחַת נִפְתָּלִי

לְמִשְׁפַּחָתָם וּפְקֻדֵיהֶם חַמֶּשֶׁה

וְאַרְבָּעִים אֱלֹה וְאַרְבַּע מֵאוֹת:

אֵלִין זֶרַעִית נִפְתָּלִי לְזֶרַע־יִתְהוֹן

וּמִנִּי־יִתְהוֹן אַרְבַּעִין וְחֲמֵשָׁא אֶלְפִין

וְאַרְבַּע מֵאָה:

נא אֱלֹה פְקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ

מֵאֹת אֶלֶף וְאַלֶּף שֶׁבַע מֵאֹת

וְשִׁלְשִׁים: (ס)

אֵלֶּיךָ מִנִּיכֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁתּוֹ מֵאָה וְחָד

אֶלְפִין שֶׁבַע מֵאָה וְתִלְתִּין:

שְׁלִשִׁים נב

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

נב לֵאמֹר תַּחֲלֹק הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה

בַּמִּסְפָּר שְׁמוֹת:

לְאֵלִין תִּתְּפִלֵּיג אֶרְעָא בְּאַחַסְנָא בְּמִנִּין

שְׁמֵהֶן:

לֹאֵלָה תַחֲלֹק הָאָרֶץ. וְלֹא לִפְחוּתִים מִבֶּן

עֲשָׂרִים, אֶף עַל פִּי שִׁבְאוֹ לְכָלֹל עֲשָׂרִים

בְּטֶרֶם חֲלֹק הָאָרֶץ, שְׁהָרִי שִׁבְעַ שְׁנִים

כִּבְשׂוֹ וְשִׁבְעַ חֲלֻקּוֹ, לֹא נִטְלוּ חֲלֹק בָּאָרֶץ

אֲלֹא אֲלוֹ שֵׁשׁ מֵאוֹת אֲלֶף וְאַלְפָּה, וְאִם הָיוּ

לְאֶחָד מֵהֶם שֵׁשׁ בָּנִים, לֹא נִטְלוּ אֲלֹא

חֲלֹק אֲבִיהֶם לְבָדוֹ:

נֹדֶה לַרַב תַּרְבֵּה נַחֲלָתוֹ וְלַמַּעַט

תַּמְעִיט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי

בְּקִדְיוֹ יִתֵּן נַחֲלָתוֹ:

לְסִגְיֵאִי תִסְגֹּן אַחֲסַנְתְּהוֹן וְלִזְעִירִי

תִּזְעָרוֹן אַחֲסַנְתְּהוֹן גִּבֹּר לְפֹם מִנִּינוֹהִי

תִּתִּיֵּהב אַחֲסַנְתִּיה:

לרב תרבה נחלתו. לשבט שהיה מרובה

באוכלוסין נתנו חלק רב, ואף על פי שלא

היו החלקים שווים, שהרי הכל לפי רבוי

השבט חלקו החלקים, לא עשו אלא על

ידי גורל, והגורל היה על פי רוח הקודש,
כמו שמפורש בבבא בתרא, אלעזר הכהן
היה מלובש באורים ותומים ואומר ברוח
הקודש, אם שבט פלוני עולה, תחום
פלוני עולה עמו, והשבטים היו כתובים
בי"ב פתקין, ושנים עשר גבולים בשנים
עשר פתקין, ובללום בקלפי, והנשיא
מכנים ידו לתוכה ונוטל שני פתקין, עולה
בידו פתק של שם שבטו, ופתק של גבול
המפורש לו, והגורל עצמו היה צווח
ואומר, אני הגורל עליתי לגבול פלוני

לִשְׁבֹּט פְּלוֹנִי, שֶׁנֶּאֱמַר עַל פִּי הַגּוֹדֵל, וְלֹא
נִתְחַלְקָה הָאָרֶץ בַּמִּדָּה, לְפִי שֵׁשׁ גְּבוּל
מִשׁוּבָּח מִחֲבִירוֹ, אֲלֹא בִשְׂוֹמֵא, בֵּית כּוֹר
רַע כְּנֶגֶד בֵּית סָאָה טוֹב, הַכֹּל לְפִי הַדְּמִים:

נָה אֵךְ בְּגֹדְרִל יִחַלֵּק אֶת הָאָרֶץ
לְשִׁמּוֹת מִטּוֹת אֲבוֹתָם יִנְחֲלוּ:

בָּרָם בְּעֶדְבָּא תִתְּפִלֵּיג יֵת אֶרְעָא
לְשִׁמְהֶן שְׁבִטֵי אֲבֹתָהוֹן יִחְסְנוּן:

לְשִׁמּוֹת מִטּוֹת אֲבוֹתָם. אֲלוֹ יוֹצְאֵי
מִצְרַיִם, שִׁינָּה הַכְּתוּב נִחְלָה זֶה מִכֹּל

הנחלות שבתורה, שכל הנחלות החיים
יורשים את המתים, וכאן מתים יורשים
את החיים. כיצד, שני אחים מיוצאי
מצרים שהיו להם בנים בבאי הארץ, לזה
אחד ולזה שלשה, האחד נטל חלק אחד
והשלשה נטלו שלשה, שנאמר לאלה
תחלק הארץ, חזרה נחלתן אצל אבי
אביהן וחלקו הכל בשוה, וזהו שנאמר
לשמות מטות אבותם ינחלו, שאחר
שנטלו הבנים, חלקוה לפי האבות שיצאו
ממצרים, ואילו מתחלה חלקוה למנין

יוצאי מצרים, לא היו נוטלין אלו הד' אלא
שני חלקים, עבשיו נטלו ד' חלקים: אך
בגורל. יצאו יהושע וכלב, וכן הוא אומר
ויתנו לכלב את חברון כאשר דבר משה,
ואומר על פי ה' נתנו לו את העיר אשר
שאל: מטות אבותם. יצאו גרים ועבדים:
נו על פי הגורל תחלק נחלתו
בין רב למעט: (ס)
על פום עדבא תתפליג אחסנתהון בין
סגיא לזעירי:

עַל פִּי הַגּוֹדֵל. הַגּוֹדֵל הִיָּה מִדְּבַר כִּמוֹ
שִׁפְיֵרֶשְׁתִּי, מִגִּיד שֶׁנִּתְחַלְקָה בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ
לְכָךְ נֹאמַר עַל פִּי ה':

וַיֹּאמֶר פְּקוּדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפַּחֹתָם
לְגֵרֶשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַגֵּרֶשֶׁנִּי
לְקַחַת מִשְׁפַּחַת הַקַּהֲתִי לְמַרְרֵי
מִשְׁפַּחַת הַמַּרְרִי:

וְאֵלֶּיךָ מִנִּי לֹאִי לְזִרְעִיתְהוֹן לְגֵרֶשׁוֹן
זִרְעִית גֵּרֶשׁוֹן לְקַחַת זִרְעִית קַהֲתִי

לְמַרְרֵי זִרְעִית מְרָרִי:

נָח אֱלֹה מְשַׁפַּחַת לֵוִי מְשַׁפַּחַת

הַלְבֵּנִי מְשַׁפַּחַת הַחֲבֵרִנִי

מְשַׁפַּחַת הַמַּחֲלִי מְשַׁפַּחַת

הַמּוֹשִׁי מְשַׁפַּחַת הַקָּרְחִי וְקָחַת

הוֹלֵד אֶת עַמְרָם:

אֵלִין זִרְעֵית לֵוִי זִרְעֵית לְבֵנִי זִרְעֵית

חֲבֵרוֹן זִרְעֵית מַחֲלִי זִרְעֵית מוֹשִׁי

זִרְעֵית קֶרַח וְקָחַת אוֹלִיד יֵת עַמְרָם:

אֵלֶּה מִשְׁפָּחוֹת לֹוִי. חֹסֶר כֹּאֵן מִשְׁפָּחוֹת

הַשְּׁמַעִי וְהַעֲזִיאוֹלִי, וְקִצֵּת מִן הַיִּצְהָרִי:

נֹט וְשֵׁם אִשָּׁת עֲמָרָם יוֹכָבֵד

בֵּת לֹוִי אֲשֶׁר יִלְדָּה אֹתָהּ לְלֹוִי

בְּמִצְרַיִם וְתֵלֵד לְעֲמָרָם אֵת

אֶהֱרֹן וְאֵת מִיִּשָּׁה וְאֵת מִרְיָם

אַחֲתָם:

וְשֵׁם אֶתֶת עֲמָרָם יוֹכָבֵד בֵּת לֹוִי

דִּילֵדֶת יִתָּה לְלֹוִי בְּמִצְרַיִם וַיִּלֵּדֶת

לְעֹמְרָם יֵת אֶהֱרֹן וְיֵת מֹשֶׁה וְיֵת מֹרְיָם

אֶחָתָהוּן:

אֲשֶׁר יֵלְדָה אוֹתָהּ לְלוֹי. אֲשֶׁתּוֹ יֵלְדָתָהּ

בַּמִּצְרִים,, וְאִין הוֹרְתָהּ בַּמִּצְרִים, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ

לְתוֹךְ הַחֹמָה יֵלְדָתָהּ, וְהִיא הַשְּׁלִימָה מִנִּין

שִׁבְעִים, שֶׁהָרִי בַּפֶּרֶטָן אִי אֶתָּה מוֹצֵא אֶלֹא

שְׁשִׁים וְתִשְׁעִ:

וַיִּפְּלֵךְ לְאַהֲרֹן אֶת נָדָב וְאֶת

אַבְיָהוּא אֶת אֶלְעָזָר וְאֶת

אִיתָמָר:

וְאֶת־יְלִיד לְאֶהֱרֹן ית נָדָב וַיֵּת אֲבִיהוּא

ית אֶלְעָזָר וַיֵּת אֵיתָמָר:

סא וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא

בְּהַקְרִיבָם אִשׁ זָרָה לְפָנַי

יְהוָה:

וּמִית נָדָב וַאֲבִיהוּא בְּקִרְוֵי־הוֹן אִשְׁתָּא

נוֹכַרִיתָא קָדָם יי:

סב וַיִּהְיוּ בְּקִנְיָהֶם שְׁלֹשָׁה

וַעֲשָׂרִים אֵלֶּף כָּל זָכָר מִבֶּן

חֲדָשׁ וּמַעֲלָה בִּי לֹא הִתְפַּקְדוּ

בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּי לֹא נָתַן

לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְהוּא מִנִּינִיָּהוּן עֲשָׂרִין וְתִלְתָּא אֲלִפִּין

כָּל דְּכוּרָא מִבֶּר יֶרֶחָא וְלַעֲיִלָּא אֲרִי לֹא

אֶתְמַנְיָאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרִי לֹא

אֶתְיַהֲיֵבַת לְהוֹן אַחֲסָנָא בְּגוֹ בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל:

כִּי לֹא הִתְפַּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לַהֲיֹזֶה

נִמְנִין בְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה, וּמָה טַעַם, כִּי לֹא
נָתַן לָהֶם נַחֲלָה. וְהַנִּמְנִין מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה
הָיוּ בְּנֵי נַחֲלָה, שֶׁנֶּאֱמַר אִישׁ לְפִי פְקֻדָּיו
יִזְתֶּן נַחֲלָתוֹ:

סג אֵלֶּה פְּקוּדֵי מִשֶּׁה וְאַלְעָזָר
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל
יַרְדֵּן יְרֵחוֹ:

אֵלֶּין מִנִּינֵי מִשֶּׁה וְאַלְעָזָר כֹּהֲנֵי דִּי

מִנּוּ יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִישְׁרֵיָּא דְּמוֹאֵב
עַל יַרְדֵּנָא דִּירִיחוֹ:

סד וּבֵאלֶּהָ לֹא הָיָה אִישׁ
מִמִּקְוֵי מִשָּׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן
אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בַּמִּדְבָּר סִינִי:

וּבֵאלֶּיִן לֹא הָיָה גִבּוֹר מִמִּנֵּי מִשָּׁה
וְאַהֲרֹן כֹּהֵנָא דִּי מִנּוּ יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בַּמִּדְבָּר דְּסִינִי:

ובאלה לא היה איש וגו'. אבל על הנשים
לא נגזרה גזרת המרגלים, לפי שהן היו
מחבבות את הארץ, האנשים אומרים
נתנה ראש ונשובה מצרימה, והנשים
אומרות תנה לנו אחוזה. לכן נסמכה
פרשת בנות צלפחד לכאן:

סד פי אַמֶּר יְהוָה לָהֶם מוֹת
יָמָתוּ בַּמִּדְבָּר וְלֹא נֹתַר מֵהֶם
אִישׁ כִּי אִם כָּלֹב בֶּן יִפְנָה
וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן: (ס)

אֲרִי אֶמַר יִי לְהוֹן מִימַת יְמוֹתוֹן
בְּמַדְבָּרָא וְלֹא אֶשְׁתָּאֵר מִנְהוֹן אֲנִשׁ
אֱלֹהֵן כָּלֵב בַּר יִפְנֶה וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן:

במדבר פרק-כז

א וְתִקְרַבְנָה בָנוֹת צִלְפַּחַד בִּין
חֹפֶר בִּין גִּלְעָד בִּין מְכִיר בִּין
מִנַּשֶּׁה לְמַשְׁפַּחַת מִנַּשֶּׁה בִּין
יוֹסֵף וְאַלֶּה שְׁמוֹת בָּנֹתָיו
מַחֲלָה נָעָה וְחַגֶּלָה וּמִלְכָּה

וְתִרְצֶה:

וְקָרִיבָא בִּנְתַּי צִלְפַּחַד בַּר חֲפֹר בַּר

גִּלְעָד בַּר מְכִיר בַּר מְנַשֶּׁה לְזִרְעִית

מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף וְאֵלֶּיךָ שְׁמַחַת בִּנְתֵיהֶם

מִחֲלָה נֹעֶה וְחֲגִלָּה וּמִלֻּכָּה וְתִרְצֶה:

לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף. לָמָּה נֹאמַר,

וְהֵלֵא כָּבֵד נֹאמַר בֶּן מְנַשֶּׁה, אֵלֵּא לֹאמַר לָךְ,

יוֹסֵף חָבַב אֶת הָאָרֶץ, שֶׁנֹּאמַר וְהִעֲלִיתֶם

אֶת עֲצָמוֹתַי וְגו', וּבְנוֹתָיו חָבְבוּ אֶת הָאָרֶץ,

שֶׁנֹּאמַר תֵּנָּה לָנוּ אֲחֻזָּה, וְלִלְמַדָּךְ שֶׁהִיוּ

כולם צדיקים, שכל מי שמעשיו ומעשה
אבותיו סתומים, ופרט לך הכתוב באחד
מהם ליחסו לשבת, הרי זה צדיק בן צדיק,
ואם יחסו לגנאי, כגון בא ישמעאל בן
נתניה בן אלישמע, בידוע שכל הנזכרים
עמו רשעים היו: מחלה נעה וגו'. ולהלן
הוא אומר ותהיינה מחלה ותרצה, מגיד
שכולן שקולות זו בזו, לפיכך שנה את
סדרן:

ב וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנַי מִנְּשָׁה וְלִפְנֵי
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים

וְכָל הָעֵדָה פָּתַח אֶהֱלֵ מוֹעֵד

לְאֹמַר:

וְקָמֹן קָדָם מֹשֶׁה וְקָדָם אֶלְעָזָר כֹּהֵנָא

וְקָדָם רַב־בִּיא וְכָל כְּנִשְׁתָּא בְּתֹרַע

מִשְׁכַּן זְמַנָּא לְמִימָר:

לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלִפְנֵי אֶלְעָזָר. מַגִּיד שְׁלֹא

עָמְדוּ לִפְנֵיהֶם אֲלֵא בִשְׁנַת הָאֲרֵבָעִים, אַחֵר

שָׁמַת אַחֲרָיו: לִפְנֵי מֹשֶׁה. וְאַחֵר כֵּךְ לִפְנֵי

אֶלְעָזָר, אֲפֹשֶׁר אִם מֹשֶׁה לֹא יָדַע אֶלְעָזָר

יָוִדַע, אֲלֵא סָרַם הַמִּקְרָא וּדְרָשְׁהוּ, דְּבָרֵי

רבי יאשיה, אבא חנן משום רבי אלעזר
אומר, בבית המדרש היו יושבים, ועמדו
לפני כולם:

ג אֲבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא
הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעָדִים עַל
יְהוָה בַּעֲדַת קִנְיָה כִּי בַחֲטָאוֹ
מֵת וּבָנִים לֹא הָיוּ לוֹ:

אֲבוֹנָא מֵיִת בַּמִּדְבָּרָא וְהוּא לֹא הוּא
בְּגוֹ כְּנֶשֶׁתָא דְאַזְדַּמְנוּ עַל יֵי בְּכַנְשֵׁתָא

דְּקָרָח אֲרִי בְּחוּבִיָּה מִית וּבְנִין לָא הָווּ
לִיה:

והוא לא היה וגו'. לפי שהיו באות לומר
בחטאו מת, נזקקו לומר לא בחטא
מתלוננים, ולא בעדת קרח שהצו על
הקב"ה, אלא בחטאו לבדו מת, ולא
החטיא את אחרים עמו, רבי עקיבא אומר,
מקושש עצים היה, ורבי שמעון אומר, מן
המעפילים היה:

ד לַמָּה יִגָּרַע שֵׁם אֲבִינוּ מִתּוֹךְ

מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֶּן תֵּנָה

לָנוּ אֶחָזָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אַבְיָנוּ:

לָמָּה יִתְּמַנֶּע שְׁמָא דְאַבּוּנָא מִגּוּ

זֶרְעִיתִיהָ אֲרִי לִית לִיהָ בֶּר הֵב לָנָא

אַחְסָנָא בְּגוּ אֲחֵי אַבּוּנָא:

לָמָּה יִגְרַע שֵׁם אַבְיָנוּ. אֲנוּ בַּמָּקוֹם בֶּן

עוֹמְדוֹת, וְאִם אֵין הַנִּקְבוֹת חֲשׁוּבוֹת זֶרַע,

תְּתִיבָם אֲמָנוּ לִיבָם: כִּי אֵין לוֹ בֶּן. הֲאֵא אִם

הִיָּה לוֹ בֶּן, לֹא הִיוּ תוֹבְעוֹת כְּלוּם, מִגִּיד

שְׁחֻכְמִיּוֹת הִיוּ:

ה וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן

לפְּנֵי יְהוָה: (פ)

וַקְרַב מֹשֶׁה יָת דִּינְהוֹן קָדָם יי:

ויקרב משה את משפטן. נתעלמה הלכה

ממנו, ובאן נפרע על שנטל עטרה לומר

זהדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי.

דבר אחר, ראוייה היתה פרשה זו להכתב

על ידי משה, אלא שזכו בנות צלפחד

ונכתבה על ידן:

רביעי

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

וְאָמַר יִי לְמֹשֶׁה לְמִימַר:

זֶכֶן בְּנוֹת צִלְפַּחַד וְבָרַת נָתָן

תִּתֵּן לָהֶם אֲחִזָּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ

אַחֵי אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ אֶת

נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן:

יָאוֹת בְּנֵת צִלְפַּחַד מִמֶּלֶךְ מִתֵּן תִּתֵּן

לְהוֹן אַחֻדַּת אַחֲסָנָא בְּגוֹ אַחֵי אַבּוּהֶן

וְתַעֲבֹר יַת אַחֲסָנַת אַבּוּהֶן לָהֶן:

כֵּן בְּנוֹת צִלְפַּחַד דְּבַרְתּוּ. כְּתַרְגוּמוֹ יְאוּת,

כֵּךְ כְּתוּבָה פִּרְשָׁה זֹו לְפָנַי בַּמְרוֹם, מִגִּיד

שֶׁרֵאֲתָה עֵינָם מָה שֶׁלֹּא רֵאֲתָה עֵינֵנו שֶׁל

מֹשֶׁה: כֵּן בְּנוֹת צִלְפַּחַד דְּבַרְתּוּ. יִפֶּה תִּבְעֵנו,

אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁהִקְבִּ"ה מוֹדָה לְדַבְּרֵיוֹ: נִתֵּן

תִּתֵּן. שְׁנֵי חֲלָקִים, חֶלֶק אֲבִיהֶן שֶׁהִיָּה

מִיּוֹצְאֵי מִצְרִים, וְחֲלָקוֹ עִם אַחִיו בְּנִכְסֵי

חֶפֶר: וְהַעֲבַרְתָּ. לְשׁוֹן הַעֲבָרָה ^(א) הוּא, בְּמִי

שאינו מניח בן ליורשו. דבר אחר, על שם
שהבת מעברת נחלה משבט לשבט, שבנה
ובעלה יורשין אותה, שלא תסוב נחלה לא
נצטוה אלא לאותו הדור בלבד, וכן
והעברתם את נחלתו לבתו, בכולן הוא
אומר ונתתם ובבת הוא אומר והעברתם:

ח וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבֹּר
לֵאמֹר אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֶן אִין
לוֹ וְהֶעֱבִרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ
לְבָתוֹ:

וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּמְלִיל לְמִימַר גִּבּוֹר

אֲרִי יָמוֹת וְבַר לִית לִיה וְתַעֲבֹרוֹן יִת

אֲחִסְנִתִּיה לְבִרְתִּיה:

ט וְאֵם אֵין לוֹ בַּת וְנִתְּתָם אֶת

נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו:

וְאֵם לִית לִיה בְּרִתָּא וְתִתְּנוֹן יִת

אֲחִסְנִתִּיה לְאֶחֻהִי:

י וְאֵם אֵין לוֹ אֶחָיִם וְנִתְּתָם

אֶת נַחֲלָתוֹ לְאֶחָי אָבִיו:

וְאִם לִית לִיה אַחִין וְתַתְּנוּן יִת

אַחֲסַנְתִּיה לְאַחֵי אֲבוֹהֵי:

יֵא וְאִם אֵין אַחִים לְאֲבִיו

וְנִתְּתָם אֶת נַחֲלָתוֹ לְשֹׂאָרוֹ

הַקָּרֵב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחָתוֹ וְיִרְשׁ

אֹתָהּ וְהִיתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

לְחֻקֹּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צֻוְּהָ

יְהוָה אֶת מֹשֶׁה: (פ)

וְאִם לִית אַחִין לְאֲבוֹהֵי וְתַתְּנוּן יִת

אֲחֲסַנְתִּיהָ לְקַרְיֶיהָ דְּקַרְיֶיב לִיהָ

מִזֶּרְעֶיהָ וַיֵּרֶת יְתָהּ וְתָהּ לְבָנִי

יִשְׂרָאֵל לְגִזְרֵת דִּין כְּמָא דִּי פַקִיד יִי

יְת מִשָּׁה:

לְשֹׂארוֹ הַקָּרֵב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ. וְאִין

מִשְׁפַּחָה קְרוּיָה אֵלָא מִשְׁפַּחַת הָאָב:

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מִשָּׁה עֲלֶה

אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וְרֵא

אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבָנִי

יִשְׂרָאֵל:

וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה סֶק לְטֹרָא דְעֵבְרָאִי

הַדִּין וַחֲזִי ית אֶרְעָא דִּי יִהְיֶה יְהוּדִי לְבָנִי

יִשְׂרָאֵל:

עֲלֵה אֶל הָהָר הָעֵבְרִים. לְמַעַן נִסְמְכָה לְכַאֵן,

כִּיּוֹן שְׂאֵמַר הַקֶּב"ה נָתַן תִּתֵּן לָהֶם, אֲמַר,

אֲוֹתִי צֹוֶה הַמָּקוֹם לְהִנְחִיל, שְׂמַא הִזְתֵּרָה

הַגְזֵרָה וְאִכְנַס לְאֶרֶץ, אֲמַר לוֹ הַקֶּב"ה,

גִּזְרָתִי בַּמָּקוֹמָה עֲזֻמְדָּת. דְּבַר אַחֵר, כִּיּוֹן

שְׁנַכְנַס מֹשֶׁה לְנַחֲלָת בְּנֵי גֵד וּבְנֵי רְאוּבֵן,

שמה ואמר, כמדומה שהותר לי נדרי,
משל למלך שגזר על בנו שלא יבנם
לפתח פלטין שלו, נבנם לשער והוא
אחריו, לחצר והוא אחריו, לטרקלין והוא
אחריו, כיון שבא ליבנם לקיטון, אמר לו,
בני, מכאן ואילך אתה אסור ליבנם:

יג וְרֵאִיתָהּ אֶתְּהָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל
עַמִּיךָ גַּם אֶתְּהָ כִּאֲשֶׁר נֶאֱסַף
אַהֲרֹן אֶחָיֶךָ:

וְתַחֲזִי יְתָהּ וְתִתְכַנֵּשׁ לְעַמִּיךָ אֶתְּהָ

כָּמָא דִּי אֶתְכַנִּישׁ אֶהְרֹן אָחוּךְ:

כאשר נאסף אהרן אחיך. מכאן שנתאזה
משה למיתתו של אהרן. דבר אחר, אין
אתה טוב ממנו, על אשר לא קדשתם, הא
אם קדשתם אותי עדיין לא הגיע זמנכם
להפטור מן העולם. בכל מקום שכתב
מיתתם כתב סרחונם, לפי שנגזרה גזרה
על דור המדבר למות במדבר בעון שלא
האמינו, לכך בקש משה שיכתב סרחונו,
שלא יאמרו אף הוא מן הממרים היה,
משל לשתי נשים שלוקות בבית דין, אחת

קלקלה ואחת אכלה פגי שביעית וכו', אף
כאן, בכל מקום שהזכיר מיתתן הזכיר
סרחונם, להודיע שלא היתה בהם אלא זו
בלבד:

יד פֶּאֶשׁוּר מְרִיתָם פִּי בְּמִדְבָּר
צֶן בְּמִרְיַת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי
בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מִי מְרִיַּת
קֹדֶשׁ מִדְבָּר צֶן: (ה)

כִּמָּא דְסַרְיַתוֹן עַל מִימְרֵי בְּמִדְבָּרָא
דְּצֶן בְּמִצּוֹת כְּנִשְׁתָּא לְקַדְּשׁוֹתֵי בְּמִיָּא

לְעִינֵיהוֹן אֲנוֹן מִי מִצּוֹת רֶקֶם מִדְּבָרָא

דְּצִין:

הם מי מריבת קדש. הם לבדם, אין בהם

עון אחר. דבר אחר, הם שהמרו במרה, הם

היו שהמרו בים סוף, הם עצמם שהמרו

במדבר צִין:

טו וַיִּדְבֹּר מִנְּשָׂה אֵל יְהוָה

לְאמֹר:

וּמִלִּיל מִנְּשָׂה קָדָם יי לְמִימָר:

וידבר מנשה אל ה' וגו'. להודיע שבחך

שֶׁל צְדִיקִים, שֶׁשֶׁנִּפְטְרִין מִן הָעוֹלָם
מִנִּיחִין צָרֵךְ וְעוֹסְקִין בְּצָרְכֵי צָבוֹר:
לֵאמֹר. אִמֹר לוֹ, הֲשִׁיבֵנִי אִם אַתָּה מִמֶּנָּה
לָהֶם פֶּרֶנֶס אִם לֹא:

טז יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת
לְכָל בֶּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה:

יִמְנֶי יי אֱלֹהֵי רוּחֵיָא לְכָל בֶּשָׂרָא גְבַר
עַל כְּנִשְׁתָּא:

יִפְקֹד ה'. כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמַע מֶשֶׁה שֶׁאִמֹר לוֹ
הַמָּקוֹם תֵּן נַחֲלָת צֶלְפָּחַד לְבָנוֹתָיו, אִמֹר,

הגיעה שעה שאתבע צרכי שיירשו בני
את גדולתי, אמר לו הקב"ה, לא כך עלתה
במחשבה לפני, כדאי הוא יהושע ליטול
שכר שמושו שלא מש מתוך האהל, וזהו
שאמר שלמה, נוצר תאנה יאכל פריה:
אלהי הרוחות. למה נאמר אמר לפניו,
רבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך דעתו
של כל אחד ואחד, ואינן דומין זה לזה,
מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד
ואחד לפי דעתו:

יִזְרְאוֹשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְאֶשֶׁר

יבא לפניהם ואשר יוציאם
ואשר יביאם ולא תהיה עדת
יהוה כצאן אשר אין להם
רעה:

די יפוק קדמיהון ודי יעול קדמיהון
ודי יפקנון ודי יעלינון ולא תהי
כנשתא דיי פענא די לית להן רעי:
אשר יצא לפניהם. לא בדרך מלכי
האומות, שיושבים בבתיהם ומשלחין את

חַיִּילוֹתֵיהֶם לְמַלְחָמָה, אֲלֵא כִּמוֹ שֶׁעָשִׂיתִי
אֲנִי, שֶׁנִּלְחַמְתִּי בַּסִּיחּוֹן וְעֹזַג, שֶׁנֶּאֱמַר אֲלֵ
תִירָא אוֹתוֹ, וּכְדָרְךָ שֶׁעָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ,
שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ
אֹתָהּ וְגו', וְכֵן בְּדוֹד הוּא אֹמֵר כִּי הוּא יוֹצֵא
וּבֹא לְפָנֵיהֶם, יוֹצֵא בְּרֹאשׁ וְנֹכַח בְּרֹאשׁ:
וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם. בְּזִכִּיּוֹתָיו: וְאֲשֶׁר יִבְיֵאֵם.
בְּזִכִּיּוֹתָיו. דְּבַר אַחֵר, וְאֲשֶׁר יִבְיֵאֵם שְׁלֹא
תַעֲשֶׂה לוֹ כְּדָרְךָ שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה לִּי, שֶׁאֵינִי
מִכְנִיסֶן לָאָרֶץ:

יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל מִנְּשָׁה קָח

לָךְ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון אִישׁ

אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמְכָתָ אֶת יָדְךָ

עָלָיו:

וְאָמַר יִי לְמֹשֶׁה דְּבַר לָךְ יְתֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּר

נֹון גִּבֹּר דִּי רוּחַ נְבוּאָה בֵּיהּ וְתִסְמוֹךְ

יְתֵי יָדְךָ עָלוּהִי:

קח לך. קחנו בדברים, אשריך שזכית

להנהיג בניו של מקום: לך. את שבדוק

לך, את זה אתה מכיר: אשר רוח בו.

כאשר שאלת, שיוכל להלוך כנגד רוחו
של כל אחד ואחד: וסמכת את ידך עליו.
תן לו מתורגמן, שידרוש בחייד, שלא
יאמרו עליו לא היה לו להרים ראש בימי
משה:

יְהוָה וְהַעֲמִידָתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר
הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה וְצִוִּיתָהּ
אֹתוֹ לְעִינֵיהֶם:

וְתִקֶּימָה יְתִיָּה לְקֹדֶם אֱלֹעֶזֶר כֹּהֵנָא
וְלְקֹדֶם כָּל כְּנִשְׁתָּא וְתִפְקֹד יְתִיָּה

לְעֵינֵיהוֹן:

וְצוֹיֹתָהּ אֶתּוֹ. עַל יִשְׂרָאֵל, דַּע שִׁטְרַחֲנִין

הֵם, סֹרְבָנִים הֵם, עַל מִנַּת שִׁתְקַבֵּל עֲלֶיךָ:

ב וְנִתְּתָהּ מִהוֹדֶךָ עָלָיו לְמַעַן

יִשְׁמְעוּ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְתִתֵּן מִזִּיּוֹךְ עֲלוֹהֵי בְּדִיל דִּי יִקְבְּלוּן

מִנִּיהָ כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

וְנִתְּתָהּ מִהוֹדֶךָ עֲלָיו. זֶה קִירוֹן עוֹר פָּנִים:

מִהוֹדֶךָ. וְלֹא כָּל הוֹדֶךָ, נִמְצְיָנוּ לְמַדִּין פָּנֵי

מִשָּׁה בַחֲמָה, פָּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּלַבָּנָה: לְמַעַן

יִשְׁמְעוּ כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שִׁיחִיו

נוֹהֲגִין בּוֹ כְּבוֹד וִירָאָה, כְּדֶרֶךְ שְׁנוֹהֲגִין בְּךָ:

כֹּא וְלִפְנֵי אֱלֹהֵיךָ הַכֹּהֵן יַעֲמֹד

וְשָׂא לּוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאֲוִרִים

לִפְנֵי יְהוָה עַל פִּיו יֵצֵאוּ וְעַל

פִּיו יֵבֵאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ וְכָל הָעֵדָה:

וְלִקְדָּם אֱלֹהֵיךָ כֹּהֵנָּה יָקוּם וְיִשָּׂא לִיה

בְּדִין אֲוִרִיא קָדָם יִי עַל מִימְרֶיהָ יְהוֹן

נִפְקִין וְעַל מִימָרָא יְהוֹן עָאֲלִין הוּא

וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲמִיהּ וְכָל כְּנִשְׁתָּא:

וּלְפָנֵי אֲלֻעֶזֶר הַכֹּהֵן יַעֲמֹוד. הָרִי שֶׁאֵלְתָךְ

שֶׁשֶׁאֵלְתָּ שְׂאִין הַכְּבוֹד הַזֶּה זִז מִבֵּית אָבִיךָ,

שֶׁאֵף יְהוֹשֻׁעַ יְהֵא צָרִיךְ לֹאֲלֻעֶזֶר: וְשֶׁאֵל

לֹו. כְּשִׁיצִטְרֹךְ לְצֵאת לְמַלְחָמָה: עַל פִּיו.

שֶׁל אֲלֻעֶזֶר: וְכָל הָעֵדָה. סְנֵהדְרִין:

כב וַיַּעַשׂ מִנְּשָׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה

יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ

וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנֵי אֲלֻעֶזֶר הַכֹּהֵן

וְלִפְנֵי כָּל הָעֵדָה:

וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמֹא דִּי פִקִּיד יְיָ יִתִּיה

וַדְּבַר יְתָ יְהוֹשֻׁעַ וְאַקִּימִיה קָדָם אֱלֹעֶזֶר

כֹּהֲנָא וְקָדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא:

וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ. לְקַחוּ בַּדְּבָרִים זֶה וְהוֹדִיעוּ

מֵתָן שֹׁכֵר פִּרְנָסִי יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם הַבֵּא:

כַּגְוִיִּסְמָךְ אֶת יְדֵי עֲלִיּוֹ וַיִּצְוֶהוּ

כֹּאֲשֶׁר דְּבַר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה:

וְסִמַּךְ יָת יְדוּהִי עַל־וְהִי וּפִקְדֵיהָ כָּמָא דִּי

מַלִּיל יִי בִידָא דְמִשָּׁה:

וּסִמַּךְ אַת יִדְיוֹ. בַּעֲיִן יִפָּה יוֹתֵר וַיּוֹתֵר

מִמָּה שֶׁנִּצְטוּהָ, שֶׁהִקְבִּ"ה אָמַר לּוֹ וְסִמַּכְתָּ

אֶת יֶדְךָ, וְהוּא עָשָׂה בִשְׁתֵּי יִדְיוֹ, וְעָשָׂאוּ

כְּכֹלִי מִלֹּא וְגִדּוּשׁ, וּמִלֹּא חֲכָמָתוֹ בַּעֲיִן

יִפָּה: כַּאֲשֶׁר דָּבַר ה' . אֵף לְעַנְיִן הַהוּד נָתַן

מִהוּדוֹ עֲלִיו:

במדבר פרק-כח

חמישי

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:

ב צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ

אֲלֵהֶם אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי לְאַשִּׁי

רֵיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב

לִי בְמוֹעֶדוֹ:

פִּקִּיד יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן יְת

קוֹרְבַּנֵי לֶחֶם סֶדוֹר לְקוֹרְבַּנֵי לְאֹת־קִבְלָא

בְּרַעְוָא תִּטְרוֹן לְקַרְבָּא קִדְמִי בְּזִמְנֵיהּ:

צו את בני ישראל. מה אמור למעלה,

יפקוד ה', אמר לו הקב"ה, עד שאתה

מצוני על בני, צוה את בני עלי. משל לבת

מלך שהיתה נפטרת מן העולם והיתה

מפקדת לבעלה על בניה וכו', כדאיתא

בספרי: קרבני. זה הדם: לחמי. אלו

אימורין, וכן הוא אומר והקטירם הכהן

המזבחה לחם אשה: לאשי. הנתנין לאשי

מזבחי: תשמרו. שיהיו כהנים ולוים

וישראל עומדין על גביו, מכאן למדו
ותקנו מעמדות: במועדו. בכל יום הוא
מועד התמידים:

וְאֵלֶּמֶת לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
תִּקְרֶיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׁים בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה
תְּמִיד:

וְתִימַר לְהוֹן דִּין קוֹרְבָּנָא דִּי תִקְרְבוּן
קָדָם יְיָ אֵימָרִין בְּנֵי שָׁנָה שְׁלָמִין תִּרִין

לְיוֹמָא עֲלֵתָא תְּדִירָא:

ואמרת להם. אזהרה לבית דין: שנים
ליום. כפשוטו, ועיקרו בא ללמד שיהיו
נשחטין כנגד היום, תמיד של שחר
במערב, ושל בין הערבים במזרחן של
טבעות:

ד אֶת הַכֹּבֵּשׁ אַחֵד תַּעֲשֶׂה
בַּבֹּקֶר וְאֶת הַכֹּבֵּשׁ הַשֵּׁנִי
תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים:

יֵת אִמְרָא חָד תַּעֲבֹד בְּצִפְרָא וִית

אִמְרָא תְּנִינָא תַּעֲבֹד בֵּין שְׁמֵי־א:

את הכבש אחד. אף על פי שכבר נאמר
בפרשת ואתה תצוה וזה אשר תעשה וגו',
היא היתה אזהרה לימי המלואים וכאן
צוה לדורות:

ה וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת
לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית
רְבִיעֶת חֲחִין:

וְחֵד מִן עֲשָׂרָא בְּתִלַּת סָאִין סוּלְתָא
לְמִנְחָתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח כֶּתִישָׁא

רְבֵּעוֹת הֵינָא:

סֵלַת לְמִנְחָה. מִנְחַת נִסְכִּים:

וְעֹלֹת תָּמִיד הַעֲשִׂיהָ בְּהָר סיני

לְרִיחַ נִיחַח אֲנֶשָׁה לִיחֻזָּה:

עֹלֹתָא תְּדִירָא דְאַתְעֲבִידָא בְּטוֹרָא

דְּסִינִי לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קוֹרְבָנָא קָדָם

יִי:
ד:

הַעֲשִׂיהָ בְּהָר סיני. כַּאֲתָן שֶׁנַּעֲשׂוּ בִימֵי

הַמִּלּוּאִים. דְּבַר אַחֵר, הַעֲשׂוּיָה בְּהָר סיני,

הַקִּישׁ עוֹלָת תְּמִיד לְעוֹלַת הָר סיני, אותה
שֶׁנֶּתְקַרְבָּה לִפְנֵי מִתָּן תּוֹרָה שְׂכַתוֹב בָּהּ
וַיֵּשֶׁם בַּאֲגָנוֹת, מִלְּמַד שֶׁטַעוֹנָה כָּלִי:

וְנִסְכּוֹ רַבִּיעֶת הַחֵיִן לְכַבֵּשׁ
הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּךָ נִסְךְ שֶׁכָּר
לִיהוָה:

וְנִסְכֶּיהָ רַבְּעוֹת הֵינָא לְאִמְרָא חַד
בַּקֹּדֶשׁ יִתְנַסֵּךְ נִסְךְ דְּחִמָּר עֵתִיק
קָדָם יי:

וּנְסֹכּוּ. יֵין׃ בִּקְדֹשׁ הַסֵּךְ. עַל הַמִּזְבֵּחַ

יִתְנַסֹּכּוּ׃ נֶסֶךְ שֹׁכֵר. יֵין הַמִּשְׁכָּר, פֶּרֶט לַיֵּין

מִגֵּתוֹ׃

ח וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׂנִי תַעֲשֶׂה

בֵּין הָעֲרֹבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקָר

וְכַנְסֹכּוּ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה יֵיחַ

נִיחַח לִיהוָה׃ (פ)

וַיֵּת אֱמֹרָא תַנִּינָא תַעֲבִיד בֵּין שְׁמֵשִׁיא

כְּמִנְחַת צִפְרָא וְכַנְסִיָּה תַעֲבִיד קוֹרְבַן

דַּמַּת־קִבֵּל בְּרַעְוֹא קָדָם יְיָ:

רִיחַ נִיחֹחַ. נַחַת רוּחַ לִפְנֵי, שֶׁאִמַּרְתִּי

וְנַעֲשֶׂה רָצוֹנִי:

ט וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כִבְשִׁים

בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וְשְׁנֵי

עֹשְׂרֹנִים סֵלֶת מִנְחָה בִּלְוָהּ

בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ:

וּבִיּוֹמָא דְשַׁבָּתָא תֵּרִין אִימְרִין בְּנֵי

שָׁנָא שְׁלָמִין וְתֵרִין עֹשְׂרֹנִין סוּלָתָא

דְּמִנְחַתָּא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח וְנִסְכֵּיהּ:

עֲלֵת שַׁבַּת בְּשַׁבָּתוֹ עַל עֲלֵת

הַתְּמִיד וְנִסְכָּה: (פ)

עֲלֵת שַׁבָּתָא דְּתַתְּעִיבִיד בְּשַׁבָּתָא עַל

עֲלֵתָא תְּדִירָא וְנִסְכָּה:

עֹלֹת שַׁבַּת בְּשַׁבָּתוֹ. וְלֹא עֹלֹת שַׁבַּת

בְּשַׁבַּת אַחֲרָת, הֲרִי שֶׁלֹּא הִקְרִיב בְּשַׁבַּת זֶה,

שׁוֹמֵעַ אֲנִי יִקְרִיב שְׁתֵּים לְשַׁבַּת הַבָּאָה,

תִּלְמֹד לֹאמַר בְּשַׁבָּתוֹ, מִגִּיד שֶׁאִם עָבַר יוֹמוֹ

בִּטְלָא קִרְבָּנוֹ: עַל עֹלֹת הַתְּמִיד, אִלּוּ

מוספין, לבד אותן שני כבשים של עזלת
התמיד. ומגיד שאין קרבין אלא בין שני
התמידין, וכן בכל המוספין נאמר על
עזלת התמיד לתלמוד זה:

יֵא וְבָרָאֵשִׁי חֶדְשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ
עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בָּנִי בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בָּנִי
שְׁנָה שְׂבָעָה תְּמִימִם:

וְבָרִישִׁי יֶרְחִיכוֹן תִּקְרִיבוֹן עֲלֵתָא קָדָם יִי
תּוֹרִין בָּנִי תּוֹרִי תִּרִין וְדָכַר חָד אִימְרִין

בְּנֵי שְׁנָא שְׁבַעַא שְׁלָמִין:

יבִּישְׁלֵשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֵלַת מְנַחַח

בְּלוּלָה בִּשְׁמֹן לֶפָר הָאֶחָד

וְשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֵלַת מְנַחַח

בְּלוּלָה בִּשְׁמֹן לְאֵיל הָאֶחָד:

וְתִלְתָּא עֶשְׂרֹנִין סוּלְתָא מְנַחַתָּא

דְּפִילָא בְּמִשַּׁח לְתוֹרָא חָד וְתִרִין

עֶשְׂרֹנִין סֵלְתָא מְנַחַתָּא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח

לְדַכְרָא חָד:

ושלשה עשרנים. כמשפט נסכי פו, שכן

הן קצובין בפרשת נסכים:

יג וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֵלֹת מִנְחָה

בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֹּבֵשׁ הָאֶחָד

עֹלָה יֵיחַ נִיחַח אֲשֶׁה לַיהוָה:

וְעֶשְׂרֹנָא עֶשְׂרֹנָא סֵלֹתָא מִנְחָתָא

דְּפִילָא בַמֶּשֶׁח לְאִמְרָא חַד עֲלִתָא

לְאִתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קוֹרְבָנָא קָדָם יי:

יד וְנִסְפִיהֶם חֲצִי הַחֵיץ יִהְיֶה

לְפָרֹא וְשִׁלִּישָׁתָּה הַהִיז לְאֵיל

וְרַב־יַעַת הַהִיז לְכַבֵּשׁ יִין זֹאת

עֲלֵת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ לְחֹדֶשִׁי

הַשָּׁנָה:

וְנִסְכֵּיהוֹן פִּלְגוֹת הֵינָא יְהִי לְתוֹרָא

וְתַלְתּוֹת הֵינָא לְדַכָּרָא וְרַבְעוֹת הֵינָא

לְאִמָּרָא חֲמִרָא דָּא עֲלֵת רִישׁ יְרַחָא

בְּאַתְחַדְתּוֹתֶיהָ כֵּן לְכָל רִישֵׁי יְרַחֵי

שֶׁתָּא:

זאת עלת חדש בחדשו. שאם עבר יומו

בטל קרבנו, ושוב אין לו תשלומין:

טו וְשִׁעִיר עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת

לִיהוָה עַל עֲלַת הַתִּמִּיד יַעֲשֶׂה

וְנִסְכּוֹ: (ט)

וְצִפִּיר בַּר עִזִּין חֵד לַחֲטָאתָא קָדָם יי

עַל עֲלֹתָא תְּדִירָא יִתְעַבֵּד וְנִסְכֵּיהּ:

ושעיר עזים וגו'. כל שעירי המוספין

באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו,

הכל כמו שמפורש במסכת שבועות,

ונשתנה שעיר ראש חודש שנאמר בו לה',
ללמדך שמכפר על שאין בו ידיעה לא
בתחילה ולא בסוף, שאין מכיר בחטא
אלא הקב"ה בלבד, ושאר השעירים למדין
ממנו, ומדרשו באגדה, אמר הקב"ה,
הביאו כפרה עלי על שמעטתי את הירח:
על עלת התמיד יעשה. כל הקרבן הזה:
ונסכו. אין ונסכו מוסב על השעיר, שאין
נסכים לחטאת:

שיר
מז

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה

עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה:

וּבִירְחָא קִדְמָאָה בְּאַרְבַּעַת עָשָׂרָא יוֹמָא

לִירְחָא פֶּסַחָא קִדְמָא יִי:

יז וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ

הַזֶּה חַג שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת

יֵאָכֵל:

וּבַחֲמִשָּׁת עָשָׂרָא יוֹמָא לִירְחָא הַדִּין

חַגָּא שְׁבַעָא יוֹמִין פֶּטִיר יִתְאָכֵל:

יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא שׁוֹן מִקָּרָא קִדְּשׁ

כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

בַּיּוֹמָא קִדְמָאָה מְעַרְע קִדִּישׁ כָּל

עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבֹדוּ:

כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה. אֲפִילוּ מְלָאכָה

הַצְרִיכָה לָכֶם, כְּגוֹן דְּבַר הָאֵבֶד הַמִּזְתָּרֵת

בַּחֹלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד. אֲסוּרָה בִּיּוֹ"ט:

יִטְ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עֲלָה לַיהוָה

פָּרִים בָּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל

אֶחָד וְשִׁבְעָה כְּבָשִׁים בְּנֵי

שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּתְקַרְבוּן קֹרְבָנָא עֲלֵתָא קָדָם יי תֹּרִין

בְּנֵי תֹרֵי תֵרִין וּדְכַר חֵד וְשִׁבְעָא

אִימְרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁלָמִין יִהְיוּ לָכֹון:

פְּרִים. כִּנְגַד אֲבֵרָהֶם, שִׁנְאָמֵר וְאֵל הַבִּקֵּר

רֵץ אֲבֵרָהֶם: אֵיל. כִּנְגַד אֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק:

כְּבָשִׁים. כִּנְגַד יַעֲקֹב, וְהַכְּשָׁבִים הַפְּרִיד

יַעֲקֹב. בִּיסוּדוֹ שֶׁל רַבִּי מֹשֶׁה הַדְּרֵשֵׁן רֵאִיתִי

זֹאת:

כ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן

שֶׁלֹּאֲשָׁה עֲשָׂרִים לֶפֶד וְשְׁנֵי

עֲשָׂרִים לָאֵל תַּעֲשֶׂה:

וּמִנְחַת־הוֹן סוּלָתָא דְּפִילָא בַּמִּשָּׁח

תִּלְתָּא עֲשָׂרוֹנִין לְתוֹרָא וְתֵרִין עֲשָׂרוֹנִין

לְדַכָּרָא תַּעֲבֹדוּן:

כא עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן תַּעֲשֶׂה

לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת

הַכֹּבָשִׁים:

עֲשׂוֹנָא עֲשׂוֹנָא תַעֲבִיד לְאִמְרָא חַד

כֵּן לְשִׁבְעָא אִימְרִין:

כב וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר

עֲלֵיהֶם:

וְצִפִּירָא דַחַטָּאתָא חַד לְכַפֵּרָא עֲלֵיהֶם:

כג מִלְבַּד עֲלֵית הַבֶּקֶר אֲשֶׁר

לְעֲלֹת הַתְּמִיד תַעֲשֶׂה אֶת

אַלֶּה:

בר מִעֲלֹת צִפִּירָא דֵהִיא עֲלֹת תְּדִירָא

תַּעֲבֹדוּן יְתָ אֱלֹיִן:

כֹּד כָּאֱלֹה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם שְׁבַעַת

יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ

לִיהוָה עַל עֹלֹת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה

וְנִסְכּוֹ:

כָּאֱלֹיִן תַּעֲבֹדוּן לַיּוֹמָא שְׁבַעַת יוֹמִין

לֶחֶם קוֹרְבַן דְּמַתְּקִיל בְּרַעְוָא קָדָם יי

עַל עֲלֹתָא תְּדִירָא יַתְּעִיבִיד וְנִסְכֵּיהּ:

כֹּאֲלֹה תַעֲשׂוּ לַיּוֹם. שְׁלֹא יִהְיוּ פּוֹחַתִין

והולכין כפרי החג:

כה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקָּרָא קֹדֶשׁ

יְהִיָּה לָכֶם כָּל מְלֹאכֶת עֲבָדָה

לֹא תַעֲשׂוּ: (ס)

וּבַיּוֹמָא שְׁבִיעָא מְעַרְע קֳדִישׁ יְהִי

לְכוּן כָּל עִבְדֵי דת פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבִידוּן:

כו וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם

מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה

בַּשָּׁבִיעִתִּיכֶם מִקָּרָא קֹדֶשׁ יְהִיָּה

לָכֶם כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא

תַּעֲשׂוּ:

וּבְיוֹמָא דְּבִכּוּרֵיָא בְּקָרוֹבִיכוֹן מִנְחָתָא

חֲדָתָא קָדָם יְיָ בְּעֲצֵרֵיכֶם מִמֶּנִּי

קָדִישׁ יְהִי לָכֶם כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא

תַּעֲבֹדוּ:

וביום הבכורים. חג השבועות קרוי בכורי

קציר חטים, על שם שתי הלחם שהם

ראשונים למנחת חטים הבאה מן החדש:

כֹּז וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לְרִיחַ נִיחֹחַ

לִיחֹחַ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם

אֵיל אֶחָד שְׁבַעַה כִּבְשִׁים בְּנֵי

שְׁנָה:

וּתְקַרְבוּן עֲלֹתָא לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא

קָדָם יִי תֹרִין בְּנֵי תֹרִי תִירִין וּדְכַר חֵד

שְׁבַעָא אִימְרִין בְּנֵי שְׁנָא:

כַּח וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן

שֶׁלֹּשָׁה עֶשְׂרֵנִים לֶפָר הָאֶחָד

שְׁנֵי עֲשָׂרִים לְאִל הָאֶחָד:

וּמִנְחַת־הוֹן סֶלְתָּא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח תִּלְתָּא

עֲשָׂרוֹנִין לְתוֹרָא חַד תִּרִּין עֲשָׂרוֹנִין

לְדַכָּרָא חַד:

כַּט עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד

לְשִׁבְעַת הַכֹּבָשִׁים:

עֲשָׂרוֹנָא עֲשָׂרוֹנָא לְאִמָּרָא חַד לְשִׁבְעָא

אִמָּרִין:

לְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְכַפֵּר

עֲלֵיכֶם:

צִפִּיר בַּר עֲזִין חָד לְכַפֵּרָא עֲלֵיכוֹן:

לֹא מִלְבָּד עֲלֵת הַתְּמִיד וּמִנְחָתוֹ

תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יְהִיוּ לָכֶם

וְנִסְכֵּיהֶם: (פ)

בַּר מֵעֲלֵת תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ תַּעֲבִדוֹן

שְׁלָמִין יְהוֹן לָכוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן:

תְּמִימִים יְהִיו לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם. אֵף הַנְּסֻכִּים

יְהִיו תְּמִימִים, לְמַדּוֹ רַבּוּתֵינוּ מִכֹּאן, שֶׁהֵינָּךְ

שהעלה קמחין פסול לנסכים:

במדבר פרק-כט

א וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּאֶחָד

לַחֹדֶשׁ מִקָּרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם

כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ

יוֹם תִּרְוַעָה יִהְיֶה לָכֶם:

וּבִירְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחַד לִירְחָא מְעַרְעַר

קָדִישׁ יְהִי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא

תַּעֲבֹדוּן יוֹם יִבָּא יְהִי לְכוֹן:

ב וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לַיָּיִח נִיחֹחַ

לִיהוָה פֶּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אֵיל

אֶחָד כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעַה

תְּמִימִם:

וְתַעֲבֹדוּן עֲלֹתָא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא

קָדָם יי תֹּר בַּר תּוֹרִי חַד דְּכַר חַד

אִימְרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁבַעַה שְׁלָמִין:

ג וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּלָה בִּשְׁמֶן

שֶׁלֹּאֶשָׁה עֶשְׂרֵנָּיִם לִפְרָ שְׁנֵי

עֲשֹׂרֹנִים לְאִילִ:

וּמִנְחַת־הוֹן סוּלָתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח

תִּלְתָּא עֲשֹׂרֹנִין לְתוֹרָא תִּרִין עֲשֹׂרֹנִין

לְדַכָּרָא:

ד וְעֲשֹׂרֹן אֶחָד לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד

לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׁים:

וְעֲשֹׂרֹנָא חָד לְאִמְרָא חָד לְשִׁבְעָא

אִמְרִין:

ה וְשַׁעִיר עֲזִים אֶחָד חֲטָאת

לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

וַצַּפִּיר בַּר עֲזִיזָן חָדָל לַחֲטָאתָא לְכַפֵּרָא

עֲלֵיכוֹן:

וּמִלְבָּד עֲלֵת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ

וְעֲלֵת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ

וְנִסְכֵיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרִיחַ

נִיחַח אֲשֶׁה לַיהוָה: (ס)

בַּר מַעֲלֵת יִרְחָא וּמִנְחָתָהּ וְעֲלֵת תְּדִירָא

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵיהוֹן כְּדָחִזִי לַהוֹן

לֹא־תִקְבֹּלָא בְרַעְוָא קוֹרְבָנָא קָדָם יי׃

מִלְבַּד עוֹלָת הַחֹדֶשׁ. מוֹסְפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ

שֶׁהוּא בְיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה׃

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה

מִקָּרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעַנִּיתֶם

אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כֹּל מְלֹאכָה לֹא

תַּעֲשׂוּ׃

וּבַעֲשׂוֹרָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה הָדִין מְעַרְעַר

קָדִישׁ יְהִי לָכֹון וּתְעַנּוּן יֵת נַפְשֹׁתֵיכֹון

כָּל עֲבִידָתָא לָא תַעֲבֹדוּן:

ח וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רִיחַ

נִיחַח פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אֵיל

אֶחָד כִּבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה

תְּמִימִם יְהִיוּ לָכֶם:

וּתְקַרְבוּן עֲלֹתָא קָדָם יי לַאֲתִקְבְּלָא

בְּרַעְוָא תֹור בַּר תֹורִי חַד דְּכַר חַד

אִימְרִין בְּנֵי שָׁנָא שִׁבְעָא שְׁלָמִין יְהוֹן

לְכוּן:

ט וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן

שֶׁלֹּאֲשָׁה עֲשָׂרִים לֶפֶד שְׁנֵי

עֲשָׂרִים לְאֵיל הָאֶחָד:

וּמִנְחַתְהוֹן סֵלֶת דְּפִילָא בַּמִּשָּׁח תִּלְתָּא

עֲשָׂרֹנִין לְתוֹרָא תִּרִין עֲשָׂרֹנִין לְדְכָרָא

חָד:

עֲשָׂרֹן עֲשָׂרֹן לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד

לְשִׁבְעַת הַכֹּבָשִׁים:

עֲשָׂרֹנָא עֲשָׂרֹנָא לְאִימָרָא חָד

לְשִׁבְעָא אִימְרִין:

יא שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד חֲטָאת

מִלְּבַד חֲטָאת הַכֹּהֲנִים וְעֹלֹת

הַתִּמְדִּי וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם: (ס)

צִפִּיר בַּר עִזִּין חֶד חֲטָאתָא בַר

מִחֲטָאתָא דְכֹהֲנֵי וְעֹלֹת תִּדְיָרָא

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶן:

מִלְּבַד חֲטָאת הַכֹּהֲנִים. שְׁעִיר הַנֶּעֱשֶׂה

בַּפְּנִים, הָאֵמֹר בְּאַחֲרֵי מוֹת, שְׁגָם הוּא

**חטאת: ועלת התמיד. ומלבד עולת
התמיד תעשו עולות הללו: ונסכיהם.
מוסב על המוספין הכתובין, ועל תעשו,
והוא לשון ציווי, מלבד עולת התמיד
ומנחתה, תעשו את אלה ונסכיהם. וכן כל
ונסכיהם האמורים בכל המועדות, חוץ
משל קרבנות החג, שכל ונסכה, ונסכיהם,
ונסכיה, שבהם מוסבים על התמיד ואינן
לשון ציווי, שהרי נסכיהם של מוספין
כתובין לעצמן בכל יום ויום:**

שְׁבִיעִי^{יב}

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ

הַשְּׁבִיעִי מִקָּרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה

לָכֶם כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא

תַּעֲשׂוּ וְחֻגֹתֶם חֹג לַיהוָה

שְׁבַעַת יָמִים:

וּבַחֲמִשָּׁת עָשָׂר יוֹמָא לַיְרֵחָ שְׁבִיעָא

מֵעֶרַע קֹדִישׁ יְהִי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת

פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבֹדוּן וּתְחַגּוּן חֲגֵא קָדָם

יְיָ שְׁבַעַא יוֹמִין:

יג וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ אִשָּׁה רִיחַ

נִיחַח לַיהוָה פָּרִים בָּנִי בָקָר

שְׁלֵשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם

כַּבָּשִׁים בָּנִי שְׁנָה אֶרְבַּעַה

עָשָׂר תְּמִימִם יְהִיוּ:

וּתְקַרְבוּן עֲלֶתָא קוֹרְבַן דְּמַתְקִיבֵל

בְּרַעְוָא קָדָם יְיָ תוֹרִין בָּנִי תוֹרֵי תִלַּת

עֶשֶׂר דְּבָרִין תִּירִין אִימְרִין בְּנֵי שְׁנָא

אַרְבַּעַּא עֶשֶׂר שְׁלִמִין יְהוֹן:

יד ומנחתם סלת בלולה בשמן

שלֹּנְשָׁה עֶשְׂרֵינִים לֶפָר הָאֶחָד

לִשְׁלֹנְשָׁה עֶשֶׂר פָּרִים שְׁנֵי

עֶשְׂרֵינִים לְאֵיל הָאֶחָד לִשְׁנֵי

הָאֵילִם:

ומנחתהון סולתא דפילא במִשַּׁח

תִּלְתָּא עֶשְׂרֵינִין לְתוֹרָא חָד לְתִלְתָּ

עֲשֹׂר תֹורִין תִּירִין עֲשֹׂרֹנִין לְדִכְרָא חַד
לְתִירִין דְּכִרִין:

טו וְעֲשֹׂרֹן עֲשֹׂרֹן לְכַבֵּשׁ

הָאֶחָד לְאַרְבַּעַה עֲשֹׂר כַּבְשִׁים:

וְעֲשֹׂרֹנָא עֲשֹׂרֹנָא לְאִמְרָא חַד

לְאַרְבַּעַה עֲשֹׂר אִמְרִין:

טז וְשִׁנְעִיר עֲזִים אֶחָד חֲטָאת

מִלְבָּד עֲלֵת הַתְּמִיד מִנְחָתָהּ

וְנִסְכָּהּ: (ס)

וְצִפִּיר בַּר עֲזִין חָד חֲטָאתָא בַּר מַעֲלָת

תְּדִירָא מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

וְזִבְיֹנִים הַשְּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בֶקֶר

שְׁנֵי עֶשֶׂר אֵילִם שְׁנֵי

כִּבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה אַרְבַּעַה

עֶשֶׂר תְּמִימִם:

וְזִימָא תְּנִינָא תּוֹרִין בְּנֵי תּוֹרֵי תְּרֵי

עֶשֶׂר דְּכָרִין תְּרֵין אִימָרִין בְּנֵי שְׁנָא

אַרְבַּעַה עֶשֶׂר שְׁלָמִין:

יֵחַ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים

לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כַּמִּשְׁפָּט:

וּמִנְחַת־הוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדַכָּרִין

וְלְאִמָּרִין בְּמִנְיַנִיהוֹן כְּדַחֲזִי:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים. פְּרִי הַחֹג

שִׁבְעִים הֵם, כִּנְגַד ע' אֲזֻמֹּת עֹבְדֵי גִילוּלִים

שִׁמְת־מַעֲטִים וְהוֹלָכִים סִימָן כְּלִיָּה לָהֶם,

וּבִימֵי הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ מִגִּינִין עֲלֵיהֶם מִן

הַיִּסּוּרִין: וְלִכְבָּשִׁים. כִּנְגַד יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ

שֶׁה פִּזּוּרָה, וְהֵם קְבוּעִים, וּמִנִּינָם תִּשְׁעִים
וּשְׁמוֹנָה, לְכָלוֹת מֵהֶם תִּשְׁעִים וּשְׁמוֹנָה
קְלָלוֹת שֶׁבִּמְשָׁנָה תּוֹרָה. בְּשָׁנִי נֹאמַר
וְנִסְכֵּיהֶם עַל שָׁנִי תִּמְיִדִי הַיּוֹם, וְלֹא שִׁינָה
הַלְשׁוֹן אֲלֹא לְדְרוֹשׁ, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל,
בְּשָׁנִי וְנִסְכֵּיהֶם, בְּשִׁשִּׁי וְנִסְכֵּיהֶם, בְּשִׁבְעִי
כִּמְשֻׁבָּטִים, מ"ם, יו"ד, מ"ם הָרִי כֹאן מִים,
רִמְזוּ לְנִסּוּךְ הַמִּים מִן הַתּוֹרָה בַּחֲגִ:

יְיָ וְשִׁעְיָר עֲזִים אֶחָד חֲטָאת
מִלְּבָד עֲלֵת הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ

וְנִסְכֵּיהֶם: (ס)

וְצִפִּיר בַּר עֲזִין חֹד חֹטְאֶתָא בַּר מַעֲלַת

תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהוּן:

כ וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עֲשֵׂתִי

עֲשֹׂר אֵילָם שְׁנָיִם כִּבְשִׂים בְּנֵי

שָׁנָה אַרְבַּעַּה עֲשָׂר תְּמִימִם:

וּבַיּוֹמָא תְּלִיתָאָה תּוֹרִין חֹד עֲשֹׂר דְּכָרִין

תְּרִין אִימָרִין בְּנֵי שָׁנָא אַרְבַּעַּה עֲשֹׂר

שְׁלָמִין:

כא וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים

לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כַּמִּשְׁפָּט:

וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדִכְרִין

וְלֹאֲמֹרִין בְּמִנְיַנְיָהוֹן כְּדַחֲזִי:

כב וַיַּשְׁעִיר חֲטָאת אֶחָד מִלְּבָד

עֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

(ס)

וַצִּפִּירָא דַּחֲטָאתָא חָד בַּר מֵעֹלֹת

תִּדְרֹא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

כג וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֹשֶׂה

אֵילָם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה

אַרְבַּעַה עֶשֶׂר תְּמִימִם:

ובַּיּוֹמָא רְבִיעָא תּוֹרִין עֹשֶׂה דְכָרִין

תְּרִין אִימָרִין בְּנֵי שְׁנָא אַרְבַּעַה עֶשֶׂר

שְׁלָמִין:

כד מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים

לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כִּמְשַׁפֵּט:

מִנְחַת־הוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדַכְרִין

וְלֹא־יִמְרִין בְּמִנִּינֵיהוֹן כְּדַחֲזִי:

כה וְשַׁעֲרֵי עֲזִים אֶחָד חֲטָאת

מִלְּבַד עֲלֵת הַתְּמִיד מִנְחַתָּהּ

וְנִסְכָּה: (ס)

וְצִפִּיר בַּר עֲזִין חֵד חֲטָאתָא בַּר מֵעֲלֵת

תְּדִירָא מִנְחַתָּהּ וְנִסְכָּה:

כו וּבִיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה

אֵילָם שְׁנַיִם כְּבָשִׁים בְּנֵי שְׁנָה

אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּבְיוֹמָא חֲמִשָּׁא תוֹרִין תִּשַׁע דְּכָרִין

תְּרִין אִימָרִין בְּנֵי שְׁנָא אַרְבָּעָא עָשָׂר

שְׁלָמִין:

כֹּז וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים

לְאֵילָם וְלְכָבָשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כַּמִּשְׁפָּט:

וּמִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדְכָרִין

וְלֹא־יִמְרִין בְּמִנִּי־הוֹן כְּדַחֲזִי:

כח וְשֹׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד

עֹלֹת חֹתֶמֶיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

(ס)

וְצִפִּירָא דַּחֲטָאתָא חֵד בַּר מֵעֹלֹת

תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

כט וּבַיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמֹנֶה

אֵילָם שְׁנָיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי שְׁנָה

אַרְבַּעַה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּבְיוֹמָא שְׁתִּיתָא תוֹרִין תְּמַנִּיא דְכָרִין
תִּרִין אִמְרִין בְּנִי שְׁנָא אַרְבַּעָא עֶשֶׂר
שְׁלֵמִין:

ל וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים
לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם
כַּמִּשְׁפָּט:

וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדְכָרִין
וְלְאִמְרִין בְּמִנְיַנְיהוֹן כְּדָחֳזִי:
לֹא וְשִׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד

עֲלֵת הַתִּמִּיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהָ:

(ס)

וְצִפִּירָא דַּחֲטָאתָא חֵד בַּר מַעֲלָת

תִּדִּירָא מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

לַבִּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי פָּרִים שְׂבָעָה

אֵילָם שְׁנָיִם כֶּבֶשִׂים בָּנֵי שְׁנָה

אַרְבַּעַ עֶשֶׂר תְּמִימִם:

וּבִיּוֹמָא שְׂבִיעָאָה תּוֹרִין שְׂבָעָא דְכָרִין

תִּרִין אֵימָרִין בָּנֵי שְׁנָא אַרְבַּעַ עֶשֶׂר

שְׁלֵמִין:

לֹא וּמִנְחָתָם וְנִסְכָּהֶם לְפָרִים

לְאֵילָם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם

כְּמִשְׁפָּטָם:

וּמִנְחַת־הוֹן וְנִסְכֵּי־הוֹן לְתוֹרִין לְדַכָּרִין

וְלְאִימָרִין בְּמִנְיַנֵּי־הוֹן כְּדַחֲזֵי לְהוֹן:

לֹא וְשִׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלֶּבֶד

עֹלֹת חֹתֶמֶיךָ מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

וַיִּצְפֹּרֶא דַחֲטָאֲתָא חֹד בַּר מַעֲלָת

תְּדִירָא מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

מפטיר לה

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה

לָכֶם כָּל מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא

תַּעֲשׂוּ:

בַּיּוֹמָא תְּמִינָאָה כְּנִישִׁין תִּהְיֶה לְכוֹן כָּל

עֲבִידַת פּוֹלְחֵן לֹא תַעֲבֹדוּן:

**עצרת תהיה לכם. עצורים בעשיית
מלאכה. דבר אחר, עצרת עצרו מלצאת,
מלמד שטעון לינה. ומדרשו באגדה, לפי
שכל ימות הרגל הקריבו כנגד ע' אומות,
וכשבאין ללכת, אמר להם המקום,
בבקשה מכם עשו לי סעודה קטנה כדי
שאהנה מכם:**

**לו וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ אִשָּׁה רִיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה פֶּר אֶחָד אֵילַן
אֶחָד בְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעַה**

תְּמִימִם:

וְתִקְרְבוּן עֲלֵתָא קוֹרְבֵן דְּמִתְקַבֵּל

בְּרַעְיוֹא קָדָם יי תֹּור חַד דְּכֹר חַד

אֲמַרִין בְּנֵי שְׁנָא שְׁבַעָא שְׁלָמִין:

פּר אחד אֵיל אחד. אלו כנגד ישראל,

הִתְעַכְּבוּ לִי מֵעַט עוֹד, וּלְשׁוֹן חֶבֶה הוּא זֶה,

כבנים הנפטרים מאביהם והוא אומר להם

קִשָּׁה עָלַי פְּרִידַתְכֶם, עֲכָבוּ עוֹד יוֹם אֶחָד.

משל למלך שעשה סעודה וכו' כדאיתא

במסכת סוכה. ובמדרש רבי תנחומא,

לִמְדָה תוֹרָה דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שְׁמִי שֵׁשׁ לוֹ
אֲכַסְנָאִי, יוֹם רֵאשׁוֹן מֵאֲכִילוֹ פְּטוּמוֹת,
לְמַחֵר מֵאֲכִילוֹ דָּגִים, לְמַחֵר מֵאֲכִילוֹ בֶּשֶׂר
בַּהֲמָה, לְמַחֵר מֵאֲכִילוֹ קִטְנִיּוֹת, לְמַחֵר
מֵאֲכִילוֹ יֶרֶק, פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ כִּפְרֵי הַחֹג:

לֹא מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לֶפָר לְאֵיל
וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט:
מִנְחַת־הוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרָא לְדַכָּרָא
וְלֵאמֹרִין בְּמִנְיַנִיהוֹן כְּדַחֲזִי:

לח וְשִׁעִיר חֲטָאֵת אֶחָד מִלְּבַד

עֲלֵת הַתִּמִּיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

וְצִפִּירָא דַּחֲטָאתָא חֵד בַּר מַעֲלָת

תְּדִירָא וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

לֹט אֵלָּה תַעֲשֶׂה לַיהוָה

בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנְדְּרֵיכֶם

וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם

וְלִמְנַחֲתֵיכֶם וְלִנְסֻכֵיכֶם

וְלִשְׁלֵמֵיכֶם:

אֵלֶּיךָ תַעֲבֹדוּן קָדָם יְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם בַּר

מַנְדְּרִיכּוֹן וְנִדְבוֹתֵיכּוֹן לְעֵלְוֹתֵיכּוֹן
וְלִמְנַחֲתֵיכּוֹן וְלִנְסֻכֵּיכּוֹן וְלִנְכַסֵּת
קוֹדֶשִׁיכּוֹן:

אֵלֶּה תַעֲשׂוּ לַה' בְּמוֹעֲדֵיכֶם. דְּבַר הַקָּצוּב
לְחֻבָּה: לְבַד מִנְדְּרֵיכֶם. אִם בַּאתֶם לִידּוֹר
קִרְבָּנוֹת בְּרֹגֶל, מִצֹּהָה הִיא בִידְכֶם, אִזּוֹ נִדְרִים
אִזּוֹ נִדְבוֹת שֶׁנִּדְרַתֶּם כָּל הַשָּׁנָה תִּקְרִיבוּם
בְּרֹגֶל, שֶׁמָּא יִקְשֶׁה לּוֹ לְחַזּוֹר וּלְעַלּוֹת
לִירוּשָׁלַיִם וּלְהִקְרִיב נִדְרָיו, וְנִמְצָא עֹזֵר
בְּבֹל תֵּאָחֵר:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

כָּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת

מֹשֶׁה: (פכפ)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּכֹל דִּי

פִּקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְהַפְסִיק

הַעֲנִין דְּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל, לְפִי שַׁעַד כּאן

דְּבְרֵיו שֶׁל מָקוֹם, וּפְרָשַׁת נְדָרִים מִתְחַלֵּת

בְּדַבּוּרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, הוּצָרָךְ לְהַפְסִיק תְּחִלָּה

ולומר שחזר משה ואמר פרשה זו
לישראל, שאם לא בן יש במשמע שלא
אמר להם זו, אלא בפרשת נדרים התחיל
דבריו: חסלת פרשת פינחס: